

**Azərbaycan
amansız
ailə qətləri ilə
çalxalanır**

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 9-10 dekabr 2017-ci il Şənbə № 258 (6872) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**Fazil Məmmədovun işdən çıxarılması
"Binə" bazarını qarışdırdı-səbəb**

Ticarət mərkəzinin sahibi Kəbirə Məmmədovanın icarədarlardan əlavə vergi pulu tələb etməsi etirazla qarşılanıb

yazısı səh.7-də

Polisin ictimai təhlükəsizliklə bağlı hüquqları artırılır

yazısı səh.2-də

Yarımqıq binada mənzilə görə ödənişin tam tələbi yasaqlanır

yazısı səh.4-də

Əfv müəmması - hüquq müdafiəçilərinin müraciəti nəticə verəcəkmi...

yazısı səh.5-də

Qüds düyünü: İsrail ərəbləri məğlubiyyətlə barışmağa məcbur edir

yazısı səh.6-də

"Putini Qarabağ münaqişəsinin həlli maraqlandırmır" - politoloq

yazısı səh.9-də

"Azərbaycan Tramp kimilərin yanlış qərarları ilə üzləşməmək üçün ciddi iş aparmalıdır" - ekspert

yazısı səh.10-də

"Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün prezidentlərin və xalqların iradəsi kifayətdir" - rusiyalı deputat

yazısı səh.11-də

Hövsanda icra nümayəndələri Qarabağ əlilini tənqə gətirib

yazısı səh.14-də

Deputat Araz Əlizadə parlament üzvlərini cəzalandıran qanunu bəyənir

yazısı səh.10-də

HAKİM KOMANDA ÜÇÜN KRİTİK HƏFTƏ - GÖZLƏR PREZİDENTDƏ

Dövlət başçısı İlham Əliyevin icra başçıları üçün verdiyi vaxt dekabrın 15-də bitir; əyalətlərin tam olaraq nazirlərin nəzarətindən çıxarılması prosesi yekunlaşır; məlumatlara görə, daha 2 nazirin və 10-a yaxın icra başçısının iş karyerasına son qoyula bilər

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.5-də

Sərkisyan "Qarabağ klanı"nı gücləndirir - aprel xofu

Ermenistan prezidenti baş nazirliyədək qalan müddətdə özünə ilk növbədə sədaqətli generalitet formalaşdırmaq istəyir; işğalçı ölkədə isə antirusiya isteriyası güclənir

yazısı səh.8-də

**Siyavuş Novruzov:
"Kimsə tutduğu vəzifədən azad olunursa, deməli, onun işində nöqsan var"**

yazısı səh.7-də

**Elxan Şahinoğlu:
"2016-cı ilin aprel döyüşləri təkrarlana bilər"**

yazısı səh.9-də

Gədəbəyin başçısı sahibkara qarşı qanunsuzluğunu növbəti qanunsuzluqla "aradan qaldırır"

yazısı səh.3-də

Prezident bir neçə ölkədəki səfirini geri çağırdı

Prezident İlham Əliyev Abbasəli Həsənovun Azərbaycan Respublikasının Tacikistan Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılması haqqında sərəncam imzalayıb.

"Report" xəbər verir ki, sərəncamla Abbasəli Kərəm oğlu Həsənov Azərbaycan Respublikasının Tacikistan Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılıb.

Prezidentin digər sərəncamı ilə Kamil Tacid oğlu Xasiyev Azərbaycan Respublikasının Xorvatiya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılıb.

Prezident Fəxrəddin İsa oğlu Qurbanovu Azərbaycan Respublikasının Xorvatiya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edib.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamla Həsən Dilsuz oğlu Məmmədzadə Azərbaycan Respublikasının Litva Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılıb.

Putin Türkiyəyə gedir

Rusiya prezidenti Vladimir Putin dekabrın 11-də Türkiyəyə səfər edəcək. APA-nın "Hürriyyət"ə istinadən verdiyi məlumata görə, bu barədə Türkiyə prezident administrasiyasının yaydığı xəbərdə deyilir.

Bildirilir ki, səfər Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəvəti ilə gerçəkləşəcək. Səfər zamanı iki ölkə arasında münasibətlər, Qüds məsələsi, Suriyada vəziyyət və digər regional və beynəlxalq məsələlər müzakirə ediləcək.

Yeni qeydiyyatdan keçmiş 300-dən çox dərman vasitəsinin qiyməti təsdiqlənib

Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının növbəti iclası keçirilib. Tarif Şurasından APA-ya verilən məlumata görə, iclasda dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi prosesinin davamı olaraq, dövlət qeydiyyatından yeni keçmiş 300-dən artıq dərman vasitəsinin qiyməti təsdiq edilib.

Ümumilikdə, indiyədək ticarət adı, təsiredici maddəsinin adı, dozası, farmasevtik forması, ticarət qablaşdırması, qablaşdırma miqdarı, istehsal ölkəsi nəzərə alınmaqla dövlət qeydiyyatına alınmış 10713 dərman vasitəsinin topdan və pərakəndə satış qiyməti və qüvvəyə minmə tarixi təsdiq olunub.

Dərman vasitələrinin təsdiq edilmiş topdan və pərakəndə satış qiymətləri və qüvvəyə minmə tarixləri göstərilməklə tam siyahısı Tarif (qiymət) Şurasının rəsmi internet saytının (www.tariff.gov.az) "Dərman vasitələri" bölməsində (<http://tariff.gov.az/documents/DVA.pdf>) yerləşdirilib.

Qeyd edək ki, Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən 70-dən artıq ölkədə fəaliyyət göstərən 1000-ə yaxın müəssisənin istehsalı olan dərman vasitələri dövlət qeydiyyatına alınıb və dərman vasitələrinin idxalı 50-dən çox fəal idxalçı tərəfindən həyata keçirilir. Yeni dərman vasitələri dövlət qeydiyyatına alındıqca prosesin davamı olaraq həmin dərman vasitələri üzrə qiymət tənzimlənməsi aparılır. Dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi prosesində aydın və şəffaf mexanizm tətbiq edilməklə optimal qiymət, yeni əhalinin dərman vasitələri ilə etibarlı təchizatının mümkün olduğu minimal qiymət siyasəti həyata keçirilir və digər ölkələrlə müqayisədə Azərbaycan dərman vasitələri ilə bağlı qiymət tənzimlənməsi sahəsində ən stabil qiymət siyasəti həyata keçirən ölkədir.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

QHT Şurası "Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" prosesi üzrə qrant müsabiqəsini elan etdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının növbəti iclası keçirilib. Musavat.com xəbər verir ki, Şura sədrinin müavini Vüsal Quliyev iclası açaraq gündəliyə təklif olunan "Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda qrant müsabiqəsi haqqında məsələni diqqətə çatdırıb. Gündəlik yekdilliklə təsdiq olunub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının növbəti iclası keçirilib. Şura sədrinin müavini Vüsal Quliyev iclası açaraq gündəliyə təklif olunan "Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda qrant müsabiqəsi haqqında məsələni diqqətə çatdırıb. Gündəlik yekdilliklə təsdiq olunub.

Vüsal Quliyev ölkəmizdə şəffaflığın və hesabatlılığın gücləndirilməsi, ümumilikdə korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində davamlı olaraq uğurla həyata keçirilən dövlət strategiyasının mövcud olduğunu deyib. Şura sədrinin müavini bildirib ki, cənab prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə 5 aprel 2017-ci ildə Hasilat Sənayesində Şəffaflıq üzrə Komissiyanın yaradılması bir daha Azərbaycanın hasilat sənayesində şəffaflıq və hesabatlılıq üzrə beynəlxalq səyləri dəstəklədiyini və müvafiq standartların tətbiqini uğurla davam etdirmək əzmində olduğunu göstərir. Bu baxımdan Hasilat Sənayesində Şəffaflıq (HSS) proseslərində vətəndaş cəmiyyəti institutlarının da yaxından iştirakı vacibdir.

Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov Şuranın Əsasnaməsinə uyğun olaraq "Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda qrant müsabiqəsinin şərt və qaydaları barədə ətraflı məlumat verib.

Şura üzvləri Sahib Məmmədov, Rufiz Qonaqov, Anar Xəlilov və Nərgiz Xələf çıxış edərək qrant müsabiqəsinin mövzularını, qayda və şərtləri ilə bağlı təkliflərini səsləndiriblər.

Müzakirələrdən sonra Şuranın "Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda qrant müsabiqəsi haqqında qərar qəbul edilib. QHT-lər müsabiqənin mövzularını, həmçinin şərt və qaydaları haqqında məlumatlarla Şuranın www.qhtxeber.az, www.e-qht və www.cssn.gov.az saytları vasitəsi ilə tanış ola bilərlər.

Şura üzvləri Sahib Məmmədov, Rufiz Qonaqov, Anar Xəlilov və Nərgiz Xələf çıxış edərək qrant müsabiqəsinin mövzularını, qayda və şərtləri ilə bağlı təkliflərini səsləndiriblər.

Müzakirələrdən sonra Şuranın "Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda qrant müsabiqəsi haqqında qərar qəbul edilib. QHT-lər müsabiqənin mövzularını, həmçinin şərt və qaydaları haqqında məlumatlarla Şuranın www.qhtxeber.az, www.e-qht və www.cssn.gov.az saytları vasitəsi ilə tanış ola bilərlər.

Müzakirələrdən sonra Şuranın "Hasilat Sənayesində Şəffaflıq" prosesində QHT-lərin iştirakı mövzusunda qrant müsabiqəsi haqqında qərar qəbul edilib. QHT-lər müsabiqənin mövzularını, həmçinin şərt və qaydaları haqqında məlumatlarla Şuranın www.qhtxeber.az, www.e-qht və www.cssn.gov.az saytları vasitəsi ilə tanış ola bilərlər.

"Loti Quli"nin kirvəsinə 3 il həbs cəzası verildi

Kriminal aləmdə "Lotu Quli" ləqəbi ilə tanınan Nadir Səlifovun kirvəsi Məhəbbət Namazov Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində növbəti dəfə hakim qarşısına çıxarıldı. Musavat.com xəbər verir ki, hakim Ramella Allahverdiyevanın sədrliyi ilə keçirilən məhkəmədə Məhəbbət Namazov son sözlə çıxış edib və heç bir cinayət əməli törətmədiyini söyləyib: "Hamı bilir ki, mən heç bir cinayət törətməmişəm. Bəraət hökmü çıxarılmasını istəyirəm".

Məhkəmə müşavirədən sonra hökmü elan edib. Hökmə əsasən M.Namazov 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Qeyd edək ki, ötən prosesdə prokuror M.Namazova qarşı irəli sürülən Cinayət Məcəlləsinin 234.4.3-cü (qanunsuz olaraq külli miqdarda narkotik vasitələri, psixotrop maddələri və ya onların prekursorlarını hazırlama, istehsal etmə, əldə etmə, saxlama, daşıma, göndərmə və ya satma) maddəsinin Cinayət Məcəlləsinin 234.1-ci (narkotik vasitənin istifadəsi) maddəsinə tövsif edilməsini istəyib.

Dövlət ittihamçısı həmçinin M.Namazov barəsində 228.2.2-ci maddəsinin isə 228.1-ci maddəsinə tövsüf edilməsini və qeyd edilən maddələrlə onun 4 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəmişdi.

Qeyd edək ki, rəsmi ittihamə görə, Məhəbbət Namazov 2016-cı ilin noyabrın 23-də Nəsimi rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb.

Məlumatla görə, onun avtomobilindən külli miqdarda narkotik vasitə və patronlar aşkar olunub.

İttihamə görə, daha sonra Məhəbbət Namazovun Ağstafa rayonu Sadıxlı kəndində olan evində də axtarış aparılıb. Axtarış zamanı evdən xeyli miqdarda patron tapıldığı qeyd edilir.

İlkin MURADOV

Tramp Fələstin liderini Ağ Evə dəvət etdi

ABŞ prezidenti Donald Tramp Fələstinin rəhbəri Mahmud Abbası Ağ Evə dəvət edib.

Trend-in məlumatına görə, D.Tramp Fələstin rəhbərinə dəvətini telefon danışığı zamanı səsləndirib.

Hələlik görüşün baş tutub-tutmayaacağı barədə məlumat verilməyib.

Eyni zamanda ABŞ-ın vitse-prezidenti Maykl Pensin Fələstinə səfəri baş tutmayıb. Fələstin rəhbərliyi M.Pensi qəbul etməkdən imtina edib.

Qeyd edək ki, yaxın günlərdə ABŞ vitse-prezidentinin İsrailə səfəri gözlənilir.

Amerikalı qadın evlənmək vədi ilə Bakı sakininə qarşı dələduzluq edib

Bakıda ABŞ vətəndaşı dələduzluqda ittiham olunur.

APA-nın məlumatına görə, Bakı şəhər sakini Azər Novruzov Səbail rayon Polis İdarəsinə ərizə ilə müraciət edərək ABŞ vətəndaşı Elizaveta adlı şəxsin onunla nikaha girəcəyi və ona ABŞ vətəndaşlığı düzəldəcəyi adı ilə 6 min dollarını mənimlədiyini bildirib.

Daxil olan şikayət əsasında araşdırmalara başlanılıb.

Polisin və prokurorların səlahiyyətləri artırılır

Azərbaycanda polis və prokurorların səlahiyyətləri artırılır.

APA-nın məlumatına görə, bununla bağlı "Polis haqqında" qanunun 18-ci (ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi sahəsində polis əməkdaşının hüquqları) maddəsinə dəyişiklik təklif edilir. Dəyişikliyə əsasən inzibati xəta törətmiş şəxs barəsində eyni zamanda axtarış aparmaq da polis hüquqlarına aid olacaq.

Azərbaycanda prokurorluq orqanı əməkdaşlarının da bir neçə maddə üzrə səlahiyyətləri artırılır.

Bununla bağlı "Prokurorluq haqqında" qanunun 4-cü (Prokurorun fəaliyyət istiqamətləri) və 21-ci (Prokuror aktlarının növləri) maddələrinə əlavələr edilir, 27-ci maddə dəyişdirilir.

4-cü maddəyə təklif edilən əlavəyə görə, prokuror qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda eyni zamanda səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) inzibati xəta haqqında iş üzrə qərarlarından və ya qərarlarından da protest verə, eyni zamanda inzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun olaraq, inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın başlanması haqqında qərarlar qəbul edə biləcək.

Eyni müddəalar 21-ci maddəyə də əlavə edilir.

4-cü və 21-ci maddəyə edilən əlavələrlə əlaqədar 27-ci maddənin adı dəyişdirilərək bu redaksiyada verilir: "Məhkəmə qərarlarından və səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) inzibati xəta haqqında iş üzrə qərarlarından və ya qərarlarından protest".

Maddənin mövcud adı belədir: "Məhkəmə qərarlarından protest".

Layihələr Milli Məclisin dekabrın 15-də keçiriləcək plenar iclasında müzakirəyə çıxarılacaq.

Bakıda evdə kondisioner partladı

Bakıda yaşayış evində partlayış olub. APA-nın məlumatına görə, hadisə paytaxtın Maştağa qəsəbəsi, Albalıq yaşayış massivində qeydə alınıb.

Röyal Qəhrəmanova məxsus evdə kondisioner qısaqapanmadan ani partlayış baş verib. Nəticədə ev sahibi və həmin vaxt evdə olan Rəşad Əsgərzadə yüngül xəsarət alıblar.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Qərbi Kaspi Universitetində Tətbiqi Politologiya Mərkəzi yaradılıb. Mərkəzdə aktiv tələbələr bir araya toplanıb ölkədə və dünyada baş verən siyasi prosesləri təhlil edirlər. Tətbiqi Politologiya Mərkəzinin yaradılmasının təşəbbüskarı isə universitetin müəllimi, politoloq Elxan Şahinoğludur.

Dekabrın 8-də isə mərkəzin diskussiya klubunda beynəlxalq münasibətlər fakültəsində təhsil alan 1-ci və 4-cü kurs tələbələrinin iştirakı ilə "Dağlıq Qarabağ: münaqişənin həlli yolları və mövcud real" mövzusunda dəyirmi masa

"Ölkədə politoloq qıtlığı problemini aradan qaldırmağa cəhdlər edirik"

Qərb Universitetində tələbələr Qarabağ münaqişəsini müzakirə ediblər

keçirib.

Universitetin kitabxanasının konfrans zalında baş tutan toplantıda "Hazırkı şərtlər daxilində münaqişənin sülh yolu ilə həlli realdır mı?"; - "Həmsədr dövlətlər - Rusiya, ABŞ və Fransa münaqişənin həllini sürətləndirmək üçün nə etməlidirlər?"; - "Rusiya niyə münaqişənin həllində maraqlı deyil?"; - "Türkiyənin münaqişənin həllindəki fəallığını necə qiymətləndirmək olar?"; - "İşğalçı dövlətə qarşı hansı siyasət aparılmalıdır?" suallar ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

E.Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirib ki, sentyabrın

sonlarından etibarən bu universitetdə dərs deyir:

"Məni dəvət edən zaman belə bir fikir də oldu ki, dərs deməklə yanaşı universitetdə politoloji mərkəz də yaradım. Belə də etdik və təklif verdim ki, daha çox praktik politologiyaya üstünlük verək. Çünki biz daha çox praktik problemlərlə üzləşirik və hadisələri analiz etməyi bacarmalıyıq. Mərkəzi yaradanda da məqsədim bu idi. Ölkədə barmaqla sayılacaq qədər politoloq var. Onlardan bəziləri bu proseslərdən uzaqlaşsınlar, bəziləri isə xaricə köçüblər. Mənim özüm hər gün 10-15 zəngə cavab verir, tele-

viziyalarda çıxış edirəm. Bəzən heç çatdıra da bilmirəm. Ona görə də gənc kadrları həvəsləndirib, ölkədə politoloqların sayını artırmaq lazımdır. Bizim sıralarımıza heç olmasa 3-4 nəfər qatılsa, yaxşı olar. Heç olmasa 2-3 ildə 5-6 nəfər politoloq yetişdirə bilsək bu bizim üçün uğurdur. Əsas məqsədim də elə budur. Bundan əlavə biz müxtəlif layihələr də həyata keçirməyi planlaşdırırıq. Bura səfirlərlə görüş də daxildir. Tələbələrin iştirakı ilə birinci görüşümüz Ukrayna səfiri ilə oldu. Bu görüş zənnimcə maraqlı keçdi. Çünki səfirlə qarşılıqlı fikir mübadiləsi apar-

dıq. Bundan başqa isə biz hər 3-4 aydan bir dərgi nəşr etməyi də planlaşdırırıq. Bununla bağlı tələbələrə də artıq tapşırıqlar verilib. Həmçinin diskussiya klubu da yaradırıq. Bugünkü dəyirmi masa bizim diskussiya klubunun ilk tədbiridir. Çalışacağı ki, hər ay ən azı 1 dəfə bu cür dəyirmi masa təşkil edib, aktual mövzuların müzakirə edək. Bu mövzuların mətbuata çıxması da gəncləri həvəsləndirən faktordur. Beləliklə də ölkədə politoloq qıtlığı problemini aradan qaldırmağa cəhd edirik".

□ Əli RAİS
□ "Yeni Müsavat"

Gədəbəyin icra başçısı qanunsuzluğunu növbəti qanunsuzluqla "aradan qaldırır"

Ramiz Yediyarov qonşunun yolunu kəsib, giriş-çixışını bağladığı sahibkarın obyektinə yol açır

Gədəbəy rayonunun İcra Hakimiyyəti başçısı Ramiz Yediyarov qanunsuz hərəkətinin bütün ölkəyə səs salmasından qorxuya düşüb.

Ramiz Yediyarovun yolkəsənliyi, sahibkara divan tutması haqda "Yeni Müsavat"ın 23 noyabr 2017-ci il tarixli sayında "Gədəbəyin icra başçısı "Müsi-bəti-Fəxrəddin"i yenidən "yazır" - REPORTAJ (FOTOLAR, VIDEO) - REPORTAJ (FOTOLAR, VIDEO) ttp://musavat.com/news/gedebeyin-icra-bascisi-musibeti-fexreddin-i-yeniden-yazir-reportaj-fotolar-video_485354.htm" reportaj təqdim etmişdik.

İcra başçısı sahibkar Fəxrəddin Bağirovun obyektinin qarşı-pəncələrini, darvazasını hördürəndən sonra mətbuata açıqlamalarında demişdi ki, obyekt qanunsuz tikilib. Ona görə də obyektin sahibkar tərəfindən istifadəsini bu şəkildə dayandırılıb. Günlərdir ki, məsələ mətbuatın gündəmindədir. Hər kəs icra başçısının qanunsuz inadkarlığının nə ilə nəticələncəyini maraqla izləyir. Belə bir vaxtda, dekabrın 6-dan başlayaraq Ramiz Yediyarov dediklərinin yalan olduğunu ortaya qoyan addımlar atmağa başlayıb. İcra baş-

çısı sahibkar Fəxrəddin Bağirovun obyektinin qonşuluğunda yaşayan ailənin qəti etirazlarına məhəl qoymadan onların həyətlərinin içindən yol çəkməyə başlayıb. Bunun üçün əraziyə traktor yeridilib, ağır texnikalarla beton, qum getizdirərək yol çəkilir. İcra başçısı qonşunun yolunu bağlayıb özü tərəfindən blokada ilə alınan Fəxrəddin Bağirovun obyektinə yol açdırır. Əgər obyekt qanunsuzdursa, Ramiz Yediyarov yolu buna görə bağlanıbsa, ora yolu niyə açdırır?

Həmçinin Fəxrəddin Bağirovun icazəsi olmadan onun obyektinin divarı da sökülüb.

Məsələ ilə bağlı obyektin qonşuluğunda yaşayan Xanəli Hüseynov "Yeni Müsavat" əməkdaşına deyib ki, icra başçısının əməllərindən artıq müxtəlif dövlət orqanlarına şikayət ediblər: "İki gün öncə icra başçısı həyətimizə adam göndərib. Gələnler İH nümayəndələri idi. Dedilər ki, Ramiz müəllim buradan Fəxrəddinin obyektinə yol açır. Biz aile olaraq buna etiraz etdik. Dedik, obyektə yolu bizim yolumuzu bağlamaqla niyə açsınız. Bizim yolumuzu bağlamayın, həyətimizin içindən yol çəkməyin.

Obyektin qanunla yolu var. Heydər Əliyev prospekti tərəfə. İcra başçısı həmin qanunla olan yolu bağlatdırıb".

"Anam Yaqut Hüseynovanı, qardaşım Məşhəd Hüseynovu da tutdurdu"

X.Hüseynov deyir ki, dünən səhərdən həyətlərinə İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri basqın edib yolu bağlayıblar: "Yaşlı anamı, xəstə qardaşımı tutdurdu. Bizim yolumuzu bağlayırlar. Hazırda həyətdə traktor, ağır texnika işləyir, həmin obyektə yol açır. Biz buna etiraz edirik. Yolumuza iri beton parçaları tökürlər. Yolumuzu bağlayırlar. Anam Yaqut Hüseynovanı, qardaşım Məşhəd Hüseynovu da tutdurdu. Hər ikisi xəstə adamlardır. Anam yaşlı adamdır. Biz qoyumuruq yolumuzu bağlasınlar. Çünki həmin yolu bağlasalar qar, yağış, sel sular bizim evimizin divanını yuyub aparacaq. Obyekt hündürdədir, evimiz isə aşağıda. 8 baş külfətlik, 7 sot torpağımız var. İndi gəlib həmin torpağın bir hissəsini də əlimizdən alırlar".

Xanəli Hüseynov deyib ki, icra başçısı onların imkansızlığından istifadə edir: "Atamız rəhmətə gedib. Kasıblığımızdan istifadə edib yolu həyətimiz-

zin içindən salır, daşı-torpağı oradan yuxarıdan boşaldırırlar, gəlib bizim evin damına tökürlər. İcra başçısı bilir ki, imkansız adamlarıq, bizim Bakıya gedib çatmağımız çətin işdir. Getsinlər obyektin yolunu açsınlar. Obyektə yolu açır, bizim qapımıza yolu bağlayır. Ora yol çəkirlər, qapımıza maşın düşməyəcək. Evimizdə bir hadisə oldu, təcili yardım, yanğınsöndürən necə gələcək?"

"Sizə pul-para verək, yolunuzu bağlayıb obyektə yol açaq"

X.Hüseynov baş verən qanunsuzluqdan dövlət orqanlarına şikayət etdiklərini açıqladı: "Polisə, prokurorluğa, məhkəməyə zəng etmişəm. Heç hansı baxmır. İcra başçısından qorxurlar. İcra başçısının adamları bizə deyirlər ki, şikayət etməyin, sizə pul-para verək, yolunuzu bağlayıb obyektə yol açaq. Biz kasıblıq deyə yolumuz bağlanmalıdır mı? Diraşiblər ki, sizə hörmət edirik. Deyirəm ki, bizə hörmət etmək istəyirsinizsə, yolumuzu bağlamayın. İcra başçısı Fəxrəddinlə prinsip aparır, bizim yolu kəsir. Heç obyektin yiyəsi də yolun bizim həyətimizdən

olmasını istəmir. Bu saat icra başçısı traktoru salıb həyətimizi dağıdır. Prezidentdən, birinci xanımdan xahiş edirik, bizdən bu adamlar əl çəksin, yolumuzu bağlamasınlar".

Məsələ ilə bağlı iş adamı Fəxrəddin Bağirovla da əlaqə saxladım. F.Bağirov deyir ki, rayonda obyektinə müdaxilə edilməsi haqda xəbər alaraq orada baş verənlərlə maraqlanıb: "İcazəm olmadan obyektimin divanını uçurublar. Ora qonşunun həyətidən yol çəkirlər. Qonşu da buna etiraz edir. Deyir ki, mənim yolumu bağlayırlar. Mənə qarşı qanunsuzluqlarını ört-basdır etmək üçün indi də bu yola əl atıblar. Bu tam qanunsuzdur. Prezidentə, birinci vitse-prezidentə müraciət edəcəyik. Mənim obyektimin yolu-çixışı sə-

nədlərlə Heydər Əliyev prospektindədir. İcra başçısı obyektini qarşı-pəncələrini, darvazasını tam qanunsuz olaraq hördürüb. Bununla bağlı Prezidentin fərmanı ilə yaradılan Apelyasiya Şurasına, məhkəmələrə, Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə, Baş Prokurorluğa, Daxili İşlər Nazirliyinə müraciətlərim olub. İcra başçısı özünün qanunsuz hərəkətlərinə rayondakı digər qurumların məmurlarını da qatıb onlardan vasitə kimi istifadə edir. Ümid edirəm ki, onun qarşısını alan tapılacaq".

Məsələ ilə bağlı Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyəti ilə əlaqə saxladım. Bildirdilər ki, icra başçısı Ramiz Yediyarov yol çəkilişindədir.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV
□ Musavat.com

Tam tikilməmiş binaya görə ödənişin tam tələbi yasaqlanır

Tikintisi başa çatmayan evdən mənzil almaq üçün yeni ödəniş qaydaları müəyyənləşib

Azərbaycanda tikintisi başa çatmayan binadan mənzil alan alıcının üzərinə mənzilin alış qiymətini tikinti başa çatmadan əvvəl tam şəkildə ödəmək öhdəliyi qoyula bilməyəcək.

"APA-Economics"-in məlumatına görə, bu, "Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" qanun layihəsində öz əksini tapıb.

Layihəyə əsasən, bu zaman ödəmələr müqavilələrdə ayrı mərhələ və hissələr nəzərdə tutulmayıbsa, bu Məcəlləyə əlavə edilmiş 770-1-ci maddədə nəzərdə tutulmuş şərtlər nəzərə alınmaqla və tikintinin mərhələləri üzrə hissələrlə həyata keçirilməlidir. Başqa sözlə, layihənin 770-1-ci maddəsinə əsasən, tikintisi başa çatmayan binanın yerləşdiyi torpaq sahəsində tərkib hissələrin bağlı olduğu payların özgəninkiləşdirilməsi zamanı yaranan podrat münasibətlərində alış qiymətinin (muzdun) ödənilməsi yalnız aşağıdakı şərtlər mövcud olduqda tələb edilə bilər:

770-1.1.1. Bu Məcəllənin 144-1.4-cü (Bölünmə planına əsasən, mülkiyyətindəki torpaq sahəsində yaranan paylara və tikintisi başa çatmayan binanın həmin paylara bağlı olan tərkib hissələrinə sərəncam verilməsi haqqında müqavilələr notariat qaydasında təsdiqlənməli və tərkib hissələri əldə edən şəxslərin xeyrinə bu məcəllənin 147-ci (Torpaq sahəsinə bağlı təminat qeydi) maddəsinə uyğun olaraq təminat qeydi aparılmalıdır) maddəsində nəzərdə tutulan müqavilə notarial qaydada təsdiq edilibsə,

770-1.1.2. Daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində binanın yerləşdiyi torpaq sahəsində tərkib hissələrin bağlı olduğu paylar barədə əldə edilən xeyrinə təminat qeydi aparılıbsa,

770-1.2. Bu məcəllədə müəyyən edilən şərtlər tikintisi başa çatmayan binanın yerləşdiyi torpaq sahəsində tərkib hissələrin bağlı olduğu paylar üzərində mülkiyyət hüququnun keçməsi barədə satıcı qismində çıxış edən podratçının öhdəlik götürdüyü hallara da şamil edilir.

770-1.3. Müqavilələrdə ayrı mərhələ və hissələr nəzərdə tutulmayıbsa, alış qiymətinin (muzdun) ödənilməsi tikintinin mərhələləri üzrə hissələrlə göstərilən faizlərdən çox olmamaq şərti ilə aparıla bilər:

770-1.3.1. torpaq-qazma işlərinin başlanılmasından sonra-müqavilə məbləğinin 30 faizi,

770-1.3.2. tikilinin yan və daxili divarları, dam örtüyü hazır olduqdan sonra-müqavilə məbləğinin 10 faizi,

770-1.3.3. dam səthlərinin və navalçalarının (novların) qurulması işləri başa çatdıqdan sonra-müqavilə məbləğinin 8 faizi,

770-1.3.4. istilik təchizatı sistemlərinin quraşdırılması başa çatdıqdan sonra-müqavilə məbləğinin 3 faizi,

770-1.3.5. su xətlərinin çəkilməsi başa çatdıqdan sonra-müqavilə məbləğinin 3 faizi,

770-1.3.6. elektrik xətlərinin çəkilməsi başa çatdıqdan sonra-müqavilə məbləğinin 3 faizi,

770-1.3.7. pəncələrin quraşdırılması (şüşələrin taxılması da daxil olmaqla) başa çatdıqdan sonra-müqavilə məbləğinin 10 faizi,

770-1.3.8. daxili suvaq işləri başa çatdıqdan sonra-müqavilə məbləğinin 6 faizi,

770-1.3.9. birdən artıq tərkib hissəsi olan binada birdən artıq tərkib hissəyə xidmət edən sahələrin döşəmələri hazır olduqdan sonra-müqavilə məbləğinin 3 faizi,

770-1.3.10. fasad işləri başa çatdıqdan sonra-müqavilə məbləğinin 10 faizi,

770-1.3.11 su anbarı da daxil olmaqla, binaya xidmət edən və binadan ayrıca inşa edilən obyektlərin tikintisi başa çatdıqdan sonra-müqavilə məbləğinin 9 faizi,

770-1.3.12. bina tam hazır olduqdan və onun istismarına icazə verildikdən sonra-müqavilə məbləğinin 5 faizi.

770-1.4. Tikintisi başa çatmayan binanın yerləşdiyi torpaq sahəsində tərkib hissələrin bağlı olduğu payların alqı-satqı müqavilələrinə bu məcəllənin daşınmaz əşyaların alqı-satqısı haqqında müddəaları müvafiq surətdə tətbiq edilir.

Layihə Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə çıxarılaçaq.

Fazil Məmmədovun vergilər naziri vəzifəsindən azad edilməsi onun klanına daxil olan bir çox məmurları da çıxılmaz duruma sahib. 18 il vergilər naziri postunu tutan F.Məmmədov ötən müddət ərzində özünə böyük biznes imperiyası qurmaqla yanaşı bir çox nazirliklərə də adamlarını yerləşdirə bilib. Hətta 4 rayona - Yardımlı, Şəmkir, Gədəbəy və Bakının Binəqədi rayonuna icra başçıları da təyin etdirə bilmişdi. Gələcək məlumatlara görə hazırda F.Məmmədovun dövlət qurumlarına yerləşdirilən kadrlarının siyahısı hazırlanır.

V.Məmmədov "MTN işi"ne cəlb olundu. MTN generalı Sübahir Qurbanov, Teymur Quliyev və Natavan Mürvətovanın cinayət işi üzrə istintaqa cəlb olunan general Vidadi Məmmədov şahid qismində dindirilib. Belə ki, cinayət işi üzrə zərərçəkmiş şəxs kimi tanınan Ərəstun Nəşibov ifadəsində bildirib ki, şəriki Arif Vəliyevlə birlikdə Rusiya və Avropadan Azərbaycana kosmetika malları gətirib "28 may" metrostansiyasının yaxınlığındakı mağazalarında satıblar. Bir gün isə işə gedərkən MTN-çilər onun maşınının

üçün hər dəfə parfümeriya səbətleri düzəltməsinə, özünü isə hər ay 10 min manat verməsini istəyib. Ə.Nəşibov isə hər iki tələbi yerinə yetirmək üçün imkanının olmadığını deyib: "Onlar mənə çox xəsis adam olduğumu dedilər. Bir neçə dəfə qonaqlar üçün səbət düzəltməyə razılaşdım. 2015-ci il martın 19-20-də 5 ədəd qiyməti 4 min manatlıq səbətlər hazırladıq, Arif Vəliyev "Tarqovı"dakı "La Parfumerie" mağazasında onları MTN əməkdaşlarına verdi".

Digər zərərçəkən, general Vidadi Məmmədovun dostu Arif Vəliyev də şəriki

dinləmələrdən birinə əsasən Fazil Məmmədovun nazirlikdə çalışan yaxın qohumlarından birinə qarşı tədbir görüldüyü də iddia olunurdu. Bildirirdi ki, Fazil Məmmədov nazirlikdə baş verən qanunsuzluqlar haqqda mətbuata sızmaların hansı mənəbə üzərindən həyata keçirildiyi müəyyən etmək üçün 200 min manat xərac verdiyi də deyilirdi.

Vergilər Nazirliyində ildırım sürətli nazir dəyişikliyi 2015-ci ildə MTN-də baş verənlərin təkrarına çox bənzəyir. Həmin vaxt da heç kimin gözləmədiyi bir vaxtda Eldar

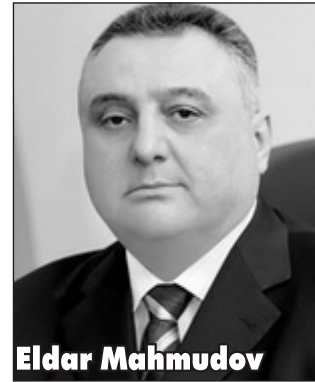
Fazil Məmmədovun adı "MTN çetesi"nə bağlılıqda hallanıb - detallar

Nazir vəzifəsindən azad edilməsindən sonra o və kadrları da istintaqa cəlb oluna bilər

F.Məmmədovun əsasən vergi işçiləri sırasından seçdiyi kadrlar yarıtmaz fəaliyyətləri ilə tez-tez mətbuatın gündəminə gəlirlər. Özləri ilə bərabər qeyri-rəsmi patronları Fazil Məmmədovun adını da mətbuat səhifələrinə daşıyıblar. 2015-ci ildə Binəqədi rayonunda dəhşətli bina yanğını zamanı da belə oldu. Məlum oldu ki, bina Binəqədi rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərovun göstərişi ilə yanğına meyilli materialla üzünüb. Həmin vaxt F.Məmmədovun adı yanğın olayına qarışmışdı. Bildirirdi ki, vergilər naziri öz yaxın qohumu olan Xaləddin İsgəndərovu yanan bina işinə görə başlanan istintaqdan yayındırıb. Bu olaydan az keçmədi ki, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində qəfil yoxlamalar başladı. Nazir Eldar Mahmudov işdən çıxarıldı, nazirliyin yüksək post tutan bir neçə generalı da daxil olmaqla 20 işçisi həbs olundu. MTN-dəki yoxlamalar Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinə, Eldar Mahmudovun qudası Cahangir Hacıyevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycanın ən böyük bankı Beynəlxalq Banka da sıçradı. Həbslər, yoxlamalar dalğası gəldi. Həmin günlərdə Fazil Məmmədovun da başının üstünü "qara bulud"lar alsada, vergilər naziri özünü, rəhbərlik etdiyi nazirliyi kənarında saxlaya bilmişdi. Buna baxmayaraq Vergilər Nazirliyinin İbtidai Araşdırma Departamentinin rəisi, general Vidadi Məmmədovu işdən çıxarmaq məcburiyyətində qaldı.

Fazil Məmmədov

Eldar Mahmudov

Cahangir Hacıyev

qarşısını kəşib nazirliyə aparıblar: "Qara rəngli "Audi Q7" və "Tofaş" markalı avtomobillər bizi izləyirdi, qəfildən qarşımızı kəsdilər, Natiq Aliyev yaxınlaşıb mənə öz məşinlərə dəvət etdi. Yolda Natiq dedi ki, sahibkarlardan pul yığırlar, məbləği isə Fizuli Əliyev deyəcək. Nazirlikdə Zaur Məmmədov mənə malları gömrükdə hansı qaydada keçirdiyimizlə bağlı izahat alırdı. Bu vaxt Natiq Aliyev zəng gəldi, çölə çıxdı, sonra qayıdıb "qohum çıxdı" dedi, mənim buraxılmağım və izahatın cırılması barədə tapşırıq verdi. Natiq mənimlə təkliddə söhbət edərək şəriki Arif Əliyevin Vergilər Nazirliyinin Departament rəisi Vidadi Məmmədov vasitəsilə general Sübahir Qurbanovdan bizim buraxılmağımızı xahiş etdiyini bildirdi. Sonra isə "yaxşı qurtardız, xahişinizi etməsəydilər 1.000.000 pulunuzu alaçaqdılar" dedi".

Bir neçə gün sonra S.Qurbanovun müavini Fizuli Əliyev və Natiq Aliyev "Sultan" kafesində Ərəstun Nəşibovla görüşmüş və nazirlərin xarici ölkələrdən çoxlu qonaqlarının olduğunu, onları yola salmaq

ilə oxşar ifadə verib. O, bildirib ki, Ə.Nəşibov MTN əməkdaşları tərəfindən saxlanıldığı barədə ona məlumat verdikdən sonra Vergilər Nazirliyinin departament rəisi Vidadi Məmmədova zəng edərək Ərəstun Nəşibovun buraxılmasına köməklik göstərməsini xahiş edib: "Bundan sonra Natiq Aliyev bir neçə dəfə zəng edib kobud danışaraq mənə MTN-ə çağırırdı. Yolda olarkən əvvəllər həmin nazirlikdə işləyən dostum Vəfadar Cabbarova məlumat verdim, o da kömək edəcəyinə söz verdi. Mən MTN-ə çatanda Ərəstunu buraxmışdılar deyə daha bənaya girmədim. Ərəstun dedi ki, Vəfadarın xahişinə məhəl qoymayıblar, amma Vidadi Məmmədova görə onu buraxıblar".

Sonradan isə iş adamından tez-tez qiymətli parfümeriya səbətlerini alıblar.

Bundan başqa "MTN işi" araşdırmaları çərçivəsində Fazil Məmmədovun adı istintaqçıların diqqət mərkəzinə gəlmişdi. İddia edilirdi ki, F.Məmmədov Eldar Mahmudovun vasitəsi ilə nazirlikdəki müxtəlif şəxslərin dinlənilməsinə təşkil edib. Hətta belə

Mahmudovu işdən çıxarmışdılar. Az keçmədi ki, Eldar Mahmudovun qudası qandalandı. Fazil Məmmədovun qudası yoxdur, amma yaxın qohumu olan vəzifə sahibi var. Binəqədinin icra başçısı Xaləddin İsgəndərovun "Yanan bina işi"ne görə məsuliyyət məsələsi bu günə qədər müəyyən edilməyib. Gələcək məlumatlara görə yaxın zamanlarda X.İsgəndərovun istintaqa cəlb olunacağı da istisna olunmur.

Fazil Məmmədovun qəfil işdən çıxarılmasında səhəhət məsələsinə qabardanlara cavabı da sıradan bir məsələ deyil. Rəsmi olaraq sabiq nazirin səhəhətinin ağır olmasına görə işdən çıxarılması bəyan olunan az sonra onun "az xəstəyəm" deməsi sıradan bir hal deyil.

Bu ilin əvvəlində Nəqliyyat Nazirliyi Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinə birləşdiriləndə Ziya Məmmədov avtomatik postunu itirmişdi. Amma onu Fazil Məmmədov sayacağı yola salmadılar. Kollektivi bir araya gətirib Ziya Məmmədovu gül-çiçəklə yola salmışdılar. Fazil Məmmədov isə...

Prezident İlham Əliyevin bu ilin iyul ayının 12-də Nazirlər Kabinetinin geniş müşavirəsində ölkə iqtisadiyyatına özəl sərmayələrin artırılması ilə bağlı icra başçılarına verdiyi vaxt gələn həftə - dekabrın 15-də bitir. Xatırladaq ki, nazirlərin, Prezident Administrasiya rəhbərliyinin də iştirak etdiyi müşavirədə ölkə iqtisadiyyatına özəl sərmayələrin artırılmasının vacibliyi haqda danışan dövlət başçısı icra başçıları qarşısında konkret müddət qoymuşdu.

Prezident çıxışında demişdi ki, özəl sərmayenin cəlb edilməsi üçün təkə mərkəzi icra orqanları məsuliyyət daşımalı: "Xüsusilə, bölgələrdə investisiyaları cəlb etmək üçün icra başçıları gərək fəal olsunlar. Bəzi yerlərdə bu fəallıq, nəticələr var, amma bəzi yerlərdə bu fəallıq yoxdur, bigənəlik var". Dövlət başçısı konkret olaraq icra başçılarına vaxt da vermişdi. "İlin sonunda - dekabr ayında Prezident Administrasiyası və İqtisadiyyat Nazirliyi mənə məlumat, siyahı verməlidir ki, hansı rayonda nə qədər özəl sərmayə cəlb olunub. Hər bir icra başçısının işinə, o cümlədən bu göstəriciyə görə qiymət veriləcək. Bir daha deyirəm ki, dekabrın 15-də mənə geniş arayış təqdim edilsin və ondan sonra həm yüksək qiymət veriləcək, həm də cəza tədbirləri görülməyəcək", deyərək prezident xəbərdarlıq etmişdi.

Məlumatla görə, Prezident Administrasiyasından (PA) bu

Hakim komanda üçün kritik həftə - gözlər prezidentdə

Dövlət başçısı İlham Əliyevin icra başçıları üçün verdiyi vaxt dekabrın 15-də bitir; əyalətlərin tam olaraq nazirlərin nəzarətindən çıxarılması prosesi yekunlaşır; məlumatlara görə, daha 2 nazirin və 10-a yaxın icra başçısının iş karyerasına son qoyula bilər

məsələdə məsul PA-nın Regional idarəetmə və yerli özünü idarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Zeynal Nağdəliyevdir.

Artıq uzun müddətdir ki, rayonların oliqarxlar-məmurların nəzarətindən çıxarılması və birbaşa mərkəzi icra apar-

tına tabeçiliyi prosesi gedir ki, bu məsələdə əsas ağırlıq şəxsən Z.Nağdəliyevin üzərindədir. Təsədüfi deyil ki, əvvəllər

dövlət başçısını səfərlərində o rayona məsul nazir və deputat gözə dəyirdisə, indi bu cür görüşlərdə Z.Nağdəliyev iştirak edir, əsas təşkilatçılıq da onun məsuliyyətindədir. Sözsüz, bu cür iş prinsipi birbaşa dövlət başçısının tapşırığı ilə gerçəkləşir ki, bu da artıq öz səmərəliliyini göstərməkdədir. Bu baxımdan prezidentin icra başçılarının taleyini həll edəcək arayışı məhz PA və İqtisadiyyat Nazirliyinə həvalə etməsinin səbəbi aydındır.

İkinci tərəfdən, əyalətlərin birbaşa mərkəzi hakimiyyətə tabe edilməsi prezidentə obyektiv informasiya verilməsini də hədəfləyir. Sırr deyil ki, "qubernator" rolunu oynayan na-

"Yeni Müsavat"a daxil olan xəbərə görə, yaxın iki ayda əyalətlərin tam olaraq nazirlərin nəzarətindən çıxarılması prosesi yekunlaşacaq. Vaxtilə mərkəzi hakimiyyətin yükünü azaltmaq üçün tətbiq edilmiş bu idarəçilik artıq köhnəlib, iqtidarın işinə yaramır və hətta inkişaf prosesini əngəlləyir. Üstəlik, əyalətlərdə də geniş səlahiyyətlər almış bəzi məmurlar eforiyaya girir, özlərini əvəz edilməz və hətta məğlub edilməz hiss edir, özlərinə "balaca padşah"lardan "komanda" belə yaratmaq niyyətinə düşür. İddialara görə, əyalətlərdə pambıqçılığın, üzümçülüğün, fındıqçılığın və digər kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafına dair xeyli işlər görülsə də, bu sahədə problemlər hələ qalmaqdadır. Bildirilir ki, rayona sərmayə cəlb etmək, yeni iş yerləri açmaq, yerli əhalinin problemlərinə daha həssas və çevik münasibət göstərmək əvəzinə, bəzi rayonlarda yenə ciddi irəliləyiş olmayıb. Bu səbəbdən 10-a yaxın icra başçısının dəyişdirilməsi ilə bağlı xəbərlər yayılıb.

Başqa bir mənbə isə iddia edir ki, gözlənilən dəyişikliklər iqtisadi nazirlik və komitələri də əhatə edəcək, ilin sonuna qədər isə bu seferdə daha 2 nazir postunu itirəcək. Deyilənlər doğrudursa, bizi (xüsusən medianı) qarşıda maraqlı həftə və il sonu gözləyir. Biz də gözləyək...

□ "YM"

Əfv müəmması - hüquq müdafiəçilərinin müraciəti nəticə verəcəkmi...

Əliməmməd Nuriyev: "Ayın sonunda əfv verilməzsə..."

Mirvari Qəhrəmanlı: "Əfv Komissiyasının üzvünə komissiya adından danışmaq səlahiyyəti verilməyib"

Bu ilin sonunda əfv sərəncamının olub-olmayacağı ilə bağlı dəqiq məlumat yoxdur. Aylar öncədən sərəncamın olacağı ilə bağlı səslənən iddialara dekabrın 6-da Əfv Komissiyasının üzvü Rəşad Məcid son qoyub. Onun ilin sonunda əfv sərəncamının gözlənilmədiyini barədə açıqlamaları müzakirələri daha da artırır.

Xüsusilə, R.Məcidin açıqlaması bir faktı üzə çıxarıb ki, hazırda Əfv Komissiyasının iclasları belə keçirilmir. Komissiyaya üzvü bu ay ərzində qurumun iclasının gözlənilmədiyini də qətiyyətlə bildirib. O, Novruz bayramı ərəfəsində iclasın gözlənilmədiyini qeyd edərək, o zaman əfv sərəncamı ilə bağlı qanun layihəsinin hazırlanacağını qeyd edib.

Onun bu açıqlamasının ardından bir qrup hüquq müdafiəçisinin əfv xahişi ilə ölkə başçısına müraciət etmələri müzakirələrin axarını dəyişib. Bu

müraciətin hansı nəticələr verəcəyi, əfv olub-olmayacağı ilə bağlı çoxsaylı fikirlər meydana çıxıb.

Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev cəmiyyətdə belə müzakirələrin hər zaman aparıldığını qeyd etdi: "Bütün bunlar mövcud olan taktikadan irəli gəlir. Son illərə qədər belə bir praktika mövcud olmuşdu. Bir dəfə ilin sonunda - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni ilə bağlı cənab prezident tərəfindən sərəncam imzalanmışdı. Amma 2016-cı ilin sonunda belə bir sərəncam

verilmədi. Yalnız mart ayında sərəncam imzalandı. Əfv verilməmişdən əvvəl bir qayda olaraq komissiyanın iclasları keçirilir. Bu ay üçün artıq birinci on günlük başa çatır. Düşünürəm ki, komissiyanın qalan qısa müddət ərzində toplanmasında, rey hazırlanmasında vaxtla bağlı

müəyyən problemlər yarana bilər. Amma istənilən halda əfv sərəncamı cənab prezident tərəfindən verilir və bunun vaxtını müəyyən etmək onun müstəsna səlahiyyətlərinə aiddir. Hüquq müdafiəçilərinin bu müraciəti təbii qarşılayıram. Onlar hər zaman insanların həbsdən azad

olmasına çalışıblar. Cənab prezident tərəfindən hər zaman humanizm nümayiş etdirilib. 2003-cü ildən bu yana ölkə başçısı tərəfindən verilən əfv sərəncamları ilə 3700-dən artıq məhbus azadlığa çıxıb. Bu çox böyük bir rəqəmdir. Müstəqillik illəri ərzində verilən 61 əfv sərəncamı ilə 7 mindən artıq şəxs azad olunub. Bu ilin martdakı əfvlə 423 nəfər azad olundu. Bu bəlkə də əfvə düşən məhbusların sayı baxımından fərqlənən sərəncamlardan biridir. Bundan əlavə, gələn il ölkəmizdə bir sıra hadisələrin əlamətdar ildönümləri olacaq. Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin yaranmasının yüz illiyi, mərhum Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyi olacaq. Bunlar çox mühüm tarixlərdir. Bu tarixlər ərəfəsində də əfv sərəncamları gözləyə bilərik, amnistiya aktı da verilə bilər. Çünki bir qayda olaraq, belə mühüm tarixlərdə cəmiyyəti əhatə edən qərarlar çox verilib. Ölkə başçısı tərəfindən cəzaların humanistləşdirilməsi ilə bağlı qərar da unutmayaq. Bundan əlavə, Cinayət Məcəlləsinin 300 maddəsinin tərkibində dəyişikliklər baş verdi ki, artıq bunlar

qüvvəyə minib. Dəyişikliklər nəticəsində qərarlar qəbul olunur. Hesab edirəm ki, bunları mütəqə nəzərə almaq lazımdır. Bu ayın sonunda əfv verilməzsə, bu amillər burada mühüm rol oynaya bilər. İnanıram ki, cənab prezident tərəfindən indiyə qədər göstərilən humanistlik nəticəsində hazırlanan mərhəmət aktları və siyasət davam edəcək. Atılan addımlar bunu bir daha sübut edir".

Hüquq müdafiəçisi Mirvari Qəhrəmanlı Əfv Komissiyasının üzvü Mələhət İbrahimqızının hələ aylar öncədən komissiyasının daim işlədiyini barədə fikirlər səsləndirdiyini bildirdi: "Əfv prezident tərəfindən verilir. Bu baxımdan Rəşad Məcidin fikirləri konkret mövqə deyil. Siyahılar həmişə katiblikdə var. İndi də hüquq müdafiəçiləri prezidentə müraciət edib əfv imzalanmasını istəyiblər. Elə insanlar var ki, əfv üçün müraciət etmərlər. Biz müraciət edənlərin də, etməyənlərin də azad edilməsini xahiş edirik. Əfv Komissiyasının üzvünə komissiya adından danışmaq səlahiyyəti verilməyib. Əfv prezident tərəfindən verilir. Komissiyanın işi odur ki, siyahıları hazırlayıb prezidentə versin. Düşünürəm ki, əfv ola bilər. Yalnız qərar da unutmayaq. Bundan əlavə, Cinayət Məcəlləsinin 300 maddəsinin tərkibində dəyişikliklər baş verdi ki, artıq bunlar

□ Cavansir ABBASLI

"Qüds İsrailin paytaxtı kimi tanıyib, ABŞ səfirliyinin Təl-Əvivdən Yerusəlimə köçürülməsinə dair qərarımla öz vədimi yerinə yetirdim". Bu sözləri ABŞ prezidenti Donald Tramp şəxsi "Twitter" sahifəsində yazıb.

İndi bütün dünya Trampın yerinə yetirdiyi "vədi" müzakirə edir. Çünki bu hadisə, yeni ABŞ-ın Qüdsü rəsmən İsrail paytaxtı kimi tanıması və səfirliyini Təl-Əvivdən Qüdsə köçürməklə bağlı qərar verməsi 70 ildən çoxdur davam edən Yaxın Şərqi sülh prosesinə zərbədir. Bu qərar əslində həm də ərəblərə mesajdır, artıq itirmişiniz, məğlubiyyətlə barışın...

Trampın qərarı fələstinliləri ayağa qaldırıb. 3 gündür Fələstin əraziləri - Qəzza, İordan çayının qərb sahilini, Ramallah, Hebron və digər şəhərlərdə baş verən etirazlarda onlarla insan xəsarət alıb, saxlanılanlar var. HAMAS İsrailə qarşı "qəzəb günü" elan edib, eləcə də 3-cü "İntifada" çağırışları var. Ancaq bütün bu etirazların qərarı dəyişəcəyi inandırıcı deyil. Çünki artıq ABŞ-dan sonra analoji qərarı Çexiya da verib. Ehtimal ki, yəhudi lobbisinin təsirinin güclü olduğu ölkələr də Qüdsü İsrail şəhəri kimi tanıyacaq.

Bu vəziyyət Fələstinlə bağlı sülh prosesini, daha dəqiqi bərabərhuquqlu sülh prosesini baltalayır. Artıq dikte edən İsraildir, daha əvvəl münafişə ehtiyatlı yanaşan ABŞ açıq şəkildə tərəf tutur. Bu da bu günə qədər ərəb ölkələrinin müdafiə etdiyi, Mahmud Abbas komandasının əsas arqumenti olan sülh danışıqları prosesinin iflası deməkdir. Bundan sonra daha sərt xəttin tərəfdarı olan, İsrailə savaşağı təklif edən qruplar yenidən nüfuz qazanacaq və Yaxın Şərqi yenidən

Qüds düyünü: İsrail ərəbləri məğlubiyyətlə barışmağa məcbur edir

Bu savaşın həlledici müharibəyə çevriləcəyini demək mümkün deyil, amma şübhə yoxdur ki, bu proses artıq savaşa doğru gedir...

münafişənin alovlanması baş verəcək.

Amma məsələ ondadır ki, indi iki arqumentə görə yəhudilər çox rahatdır və proseslərin onların ziyanına olmayacağına inanırlar. Birincisi, uzun müddətdir Yaxın Şərqi daxili müharibələr gedir. İraq, Suriya, Misir kimi aparıcı ərəb ölkələri zəifləyib taqətdən düşüb. Üstəlik, məzhəb və maraqlar mübarizəsi nəticəsində müsəlman ölkələri arasında dərin uçurum, hətta düşmənçilik yaranıb. Onların birləşib vahid mövqedən çıxış etməsi inandırıcı deyil.

İkinci tərəfdən, son illərdə bir sıra ərəb ölkələri, o cümlədən İordaniya, Səudiyyə Ərəbistanı və daha bir neçə körfəz ölkəsi İsrailə yaxınlaşıb. Hətta Səudiyyə Ərəbistanı İsrailə yeni sülh prosesində dəstək verir. Görünür, alt qatda bu mövzuda razılıq əldə etdikdən sonra İsrail tərəfi rahat şəkildə Qüds məsələsində Trampı yola gətiriblər.

Bu məsələnin daha bir detali isə Fələstin ərəblərinin bu prosesi necə deyirlər, lap başdan uduzmasıdır. Məlumdur ki, Qüds hər 3 dinin ardıcılı-

larının yaşadığı və özünə müqəddəs hesab etdiyi şəhərdir. İslamiyyətin gəlişindən az sonra, xüsusən də 1187-ci ildə Səlahəddin Əyyubi Qüdsü səlibçilərdən geri aldıqdan sonra bu şəhər 1917-ci ilə qədər müsəlman hakimiyyətlərinin nəzarətində olub. 1917-ci ildə isə Osmanlı-Britaniya (Birinci Dünya Müharibəsi çərçivəsində - K.R.) savaşları nəticəsində Fələstin ingilislər tərəfindən işğal olunub. Bundan sonra 30 ildə ölkəyə sürətlə yəhudilərin köçü başlayıb və tarixi yəhudi dövlətini - İsraili bər-

pa işlərinə start verilib. Bu proses həm də fələstinlilərin torpaqlarını itirməsi ilə müşayiət olunub. Torpağını satanlardan satın alınıb, satmayan isə zorla köçürülüb, müqavimət göstərən isə öldürülüb. Fələstində münafişənin şiddətləndiyini nəzərə alan Britaniya hökuməti məsələni BMT-nin nəzarətinə verib.

1947-ci il noyabrın 29-da BMT Fələstin ərazilərində ərəb və yəhudi (İsrail və Fələstin) dövlətlərinin yaradılması ilə bağlı qərar qəbul edib. Qərara görə, Fələstin ərazilərinin 56,47 faizində yəhudi, 43,53 faizində isə ərəb dövləti yaradılmalı idi. Qüds şəhəri isə beynəlxalq idarəçilik altında şəhər olacaqdı. Ərəblər bu planı rədd etdilər. Ancaq BMT sessiyasında keçirilən səsvermədə 33 ölkə, o cümlədən ABŞ və SSRİ planı dəstəklədi. 13 ölkə, ərəb dövlətləri və Türkiyə plana qarşı çıxıb, 10 ölkə isə bitərəf qaldı. Beləliklə, BMT-nin iki dövlətli həll təklifi qəbul olunub. Bundan sonra Fələstində ərəblər və yəhudilər arasında qarşıdurma baş verib və ilk savaş başlayıb. Yəhudilər müharibənin gedişində - 1948-ci il mayın 15-də dövlət elan etsələr də, fələstinlilər dövlət yarada bilmir. 1949-cu ildə atəşkəs imzalanır və Qərbi Qüds işğal olunur. 1967-ci ildə baş verən 6 günlük savaşda İsrail ordusu Misir, Suriya, İordaniya və Fələstin qüvvələrini məğlubiyyətə uğradır. Suriyanın Colan təpələri, Misirin Sinay yarımadası və Şərqi Qüds İsrailin əlinə keçir.

1980-ci ildə isə İsrail Qüdsü İsrailin "əbədi və bölünməz paytaxtı" elan edir. İsrail parlamenti, hökumət Qüdsə köçürülür. Ancaq bu qərar sülh prosesinə maneə yaratdığı üçün dünya ölkələri tərəfindən tanınmır. Bu səbəbdən də xarici ölkə səfirlikləri Qüdsdə deyil, Təl-Əviv şəhərində yerləşir.

Göründüyü kimi, Qüds artıq bütün dünya tanınması belə 50 ildir ki, İsrail işğalı altındadır. Və bu durumu nə BMT, nə də başqa dünya gücü dəyişmək iqtidarında deyil, yaxud da dəyişmir. Üstəlik Qüds həm də 37 ildir ki, İsrailin rəsmən paytaxtıdır və buna qarşı atılacaq addım yoxdur.

Məsələ ondadır ki, hər iki tərəfin, həm müsəlmanların, həm də yəhudilərin Qüdsü tələb etmək üçün mənəvi əsasları var. Bu şəhərin nə yəhudi, nə də ərəb dövləti tərkibində olması hansısa anlaşma və danışıqlarla mümkün deyil. Hətta hansısa tərəf güzəştə getməyə belə, getməyənə tapılacaq. Belə də BMT-nin Qüdsə beynəlxalq status verməsi planı bu şəhər üçün ən uyğun idi. Ancaq indi o mərhələ arxada qalıb. Zəif durumda olan fələstinlilər dünya gücləri fakt qarşısında qoymaq, məğlubiyyətlə barışdırmaq istəyirlər. Bu isə təbii ki, etiraz doğuracaq. Bu savaşın nə zamana qədər davam edəcəyi, haçansa həlledici bir müharibəyə çevriləcəyini demək mümkün deyil, amma bir şey var ki, bu proses artıq savaşa doğru gedir.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**
"Yeni Müsavat"

Müxalifət Qüdsə görə mitinq keçirəcəkmiz...

Əksər təşkilatlar buna ehtiyac görmür, amma...

Türkiyənin bütün vilayətlərində Qüdsün ABŞ prezidenti Donald Tramp tərəfindən İsrail paytaxtı kimi tanınmasına etiraz olaraq kütləvi aksiyalar keçirilib. Aksiyaların davam etdiriləcəyi bildirilir. Etiraz aksiyaları digər bir sıra müsəlman ölkələrində də keçirilməkdədir. Azərbaycan da ictimaiyyətin ABŞ prezidentinin məlum qərarından narazı qaldığı həllidir. Bəs müxalifət partiyaları Qüds məsələsinə görə ABŞ səfirliyi qarşısında mitinq keçirə bilərlərmi?

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı bildirdi ki, bu məsələ ilə bağlı AĞ Partiya Trampın bu avarturasına öz kəskin mövqeyini bildirib: "ABŞ prezidentinin bu addımın nə dünyada, nə də regionda sülhə, stabilliyə xidmət etmədiyini bəyan etmişik. Bir daha heç bir siyasi və hüquqi əsas olmayan qərar pislədiyimizi, ABŞ-ın bu addımını şiddətlə qınadığımızı bəyan edirik. Etiraz aksiyasının məqsədi hər hansı bir hadisəyə etirazını ortaya qoymaqdır və biz etirazımızı ifadə etmişik. Ona görə də hər hansı piket və

ya mitinq keçirmək niyyətində deyilik. Həm də Azərbaycandakı indiki siyasi vəziyyəti nəzərə alsaq görürük ki, belə bir məqamda hər hansı etiraz aksiyası əlavə itkilərə və həbslərə səbəb olacaq. Bu həbslərinə ümumi işə heç bir faydası olmayacağını düşünürəm. Yeni hələlik belə bir qərarımız yoxdur. Ancaq bu məsələnin müzakirəsini açıq saxlayırıq. Partiyamızın qərarı dəyişsə qərara uyğun addımlar atılacaq".

Ümid Partiyasının sədri müavini Tamilla Qulami isə hələ ki, müxalifət cəməsində

Qüds məsələsinə görə etiraz aksiyası keçirmək təklifi, qərar olmadığını bildirdi: "Amma görünür ki, Amerikanın özündə belə etirazlarla qarşılanan Trampın addımı Yaxın Şərqi sabitliyin bərqərar edilməsində neqativ təsire malik olacaq. Bütün baş verənlərə nəzər salarkən də unutmayaq ki, islam peyğəmbərinin ilk namazını qıl-

dığı qiblənin itirilməsi məhz ərəb dünyasında mövcud olmayan birlikdən də qaynaqlanırdı".

ADP sədrinin müavini Təliyət Əliyev isə ABŞ səfirliyinin qarşısında etiraz aksiyasının keçirilməli olduğunu bildirdi: "ABŞ prezidenti Donald Trampın Qüds şəhərini İsrailin paytaxtı kimi tanıması ilə bağlı qə-

rarı nəinki müsəlman dünyasında bütün dünyada birmənalı qarşılanmayıb. Əksər müsəlman ölkəsində bu qərara etiraz əlaməti olaraq kütləvi aksiyalar keçirilir. Müsəlman dövləti olaraq Azərbaycan da bu məsələ ilə bağlı müsəlman dünyası ilə həmrəylik göstərməlidir. Bu baxımdan Trampın bu qərarına etiraz əlaməti olaraq ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyi qarşısında mitinq keçirilə bilər. Lakin bu mitinqə dövlət orqanları tərəfindən icazə verilməyinə inanmıram. İcazəsiz aksiya keçirilsə isə həmin aksiyada iştirak edənləri və təşkilatçıları isə böyük məbləğdə cərimələr gözləyir. Bu faktor icazəsiz aksiyalardan müxalifəti və ya başqa ictimai təşkilatları çəkindirir, əks halda aksiya keçirmək problem deyil. Buna görə də müxalifət partiyalarının əksəriyyəti Trampın məlum qərarına öz

etirazlarını bildiriblər. Yəqin ki, bu etirazlar davam edəcək. Hesab edirəm ki, Trampın məlum qərarına dünya dövlətlərinin əksəriyyətinin, xüsusən də müsəlman dünyasının sərt münasibəti ortaya qoyulacağı təqdirdə bu qərarın legitimləşməsi çətin olacaq".

KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyublu isə müxalifətin ayrıca olaraq mitinq keçirməsinə ehtiyac olmadığını dedi: "Tək bu məsələdə müxalifət birtərəfli qaydada mövqə qoymamalıdır. Bu məsələ dünya siyasi düzənini hesablanmış məsələdir. Trampın qərarı birmənalı qarşılanmayıb. Fransa və Almaniya kimi dövlətlərdə də əks münasibətlər var. Görünür müsəlman dövlətlərində çalxalanmanın və siyasi qabarmaların yeni mərhələsi başlanılı bilər. Bu baxımdan Azərbaycan siyasi vəziyyəti düzgün qiymətləndirməlidir. Öncə iqtidardan etiraz aksiyaları keçirilməsi istiqamətində addım atılmalıdır. İqtidar duran halda müxalifətin bu məsələdə mitinq keçirməsi az məsəblə ola bilər. Bu məsələ ciddi təhlil edilib qiymətləndirilməlidir və sonra gərəkən addım atılmalıdır".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) icra katibinin müavini, deputat Siyavuş Novruzov "Yeni Müsavat"a müsahibə verib. Növbədənənar prezident seçkiləri, iki nazirlə bağlı prezidentin verdiyi sərəncam və digər mövzuları əhatə edən söhbətimizi diqqətinizə çatdırırıq:

- Siyavuş bəy, Azərbaycanda növbədənənar prezident seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı qaydalarda dəyişiklik ediləcək. Yeni qaydalara görə, növbədənənar prezident seçkiləri Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən təyin edildikdən sonra 3 ay yox, 60 gün ərzində keçiriləcək. Bu dəyişiklik bəzi uzaqgedən fikirlərin ortaya çıxmasına səbəb olub. Siz bununla bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Azərbaycanda seçki müddəti elə 60 gün idi. Ümumilikdə müddətlərin azaldılmasından söhbət gedir. Bizdə əvvəl 4 aylıq müddət var idi. Hazırda bizdə seçki müddəti 2 aydır, digər müddətlər də ona uyğunlaşdırılmalıdır. Bu da sadəcə uyğunlaşdırma məsələsidir. Bizdə əvvəl 4 aylıq müddət var idi. Bu, bir prosedür qaydadır, Məcəllənin təkmilləşdirilməsidir.

- Deputat həmkarınız Zahid Orucun 2018-ci il prezident seçkilərinin 7 ay öndə çəkilməsi barədə təklifi rezonans doğurdu. Düzdür, siz Konstitusiyaya istinad edərək məsələyə münasibət bildirmisiniz. Amma bir məsələ var ki, budəfəki prezident 7 illik seçiləcəyi üçün 2025-ci ildə prezident və parlament seçkiləri üst-üstə düşəcək. Bu məsələ necə tənzimləyəcək?

- O zaman seçkilər eyni ilə düşə bilər. Bilirsiniz ki, hər bir seçkinin öz müddəti var. Təbii ki, hər bir deputat bu məsələyə öz fikrini bildirə, öz şərhini verə, başqa ölkələrin təcrübəsini xatırlada bilər. Amma ümumilikdə istər referendumun keçirilməsi zamanı, istərsə də sonrakı dövrlərdə konstitusiyamıza uyğun şəkildə o müddətlər öz əksini tapıb və Seçki Məcəlləsində təsbit olunub. Məsələn, Seçki Məcəlləsində 100-cü və 101-ci maddələrə istinadən göstərilib ki, Azərbaycan Respublikasında prezident seçkiləri müddət başa çatdıqdan sonra oktyabr ayının üçüncü həftəsinin 3-cü gününə təyin olunur. Yəni müddət, gün, vaxt hamısı dəqiq göstərilib. Sadəcə Seçki Məcəlləsində bir norma var, bu da günə əlaqədar ola bilər. Yəni müəyyən məsələlər üst-üstə düşdükdə, yaxud seçki günü bayram gününə təsadüf etdikdə vaxt dəyişdirilə bilər. Burada da çox yox, bir neçə gündən söhbət gedir. Deyək ki, oktyabrda prezident, noyabrda isə parlament seçkiləridir. O da iki mərhələdən sonra ola bilər. Zərurət yaranarsa, MSK qərar qəbul edib müddəti bir balaca uzada bilər. Yaxud da Ukrayna, Rusiya, Türkiyə təcrübəsindən görürük ki, bir neçə seçki eyni vaxta düşür. Məsələn, Ukraynada həm par-

lament seçkiləri, həm şəhər merinin seçkiləri, həm yerli seçkilər olur.

- Azərbaycanda da maliyyə vəsaitinə qənaət edilməsi baxımından faydalı olan bu əmələ tətbiq oluna bilərmi?

- Həm vaxta, həm vəsaitlərə qənaət baxımından buna gedilə bilər. Azərbaycanda 3 il dalbadal seçkilər keçirilir. Özü də burada elə bir problem yoxdur, kim kimi istəyirsə, gəlib

müddəti uzadılmalıdır, onda mütləq referendum keçirilməlidir.

- Bu məsələ hakim partiya da müzakirələr aparılırmı?

- Yox, məsələ müzakirə olunmayıb. Adətən, parlamentlərin səlahiyyət müddəti 4 və 5 illik olur. Amma prezidentlərin səlahiyyət müddətinə gəldikdə, 4 də var, 5 də, 6 da, 7 də, 8 də. Dünyada bu təcrübə mövcuddur. Biz dün-

- Müzakirə mövzusu olan əsas məsələlərdən biri də iki nazirlə bağlı prezident sərəncamıdır. Səbiq nazir Fazil Məmmədovun işdən çıxarılması ilə bağlı yəqin ki, siz daha çox məlumatlısınız...

- Bunlar cənab prezidentin səlahiyyətinə daxil olan məsələlərdir. Prezident ali icra hakimiyyətinin rəhbəridir. Ali icra hakimiyyətinin rəhbəri olaraq da hansı sahədə nöqsan var-

"Kimsə tutduğu vəzifədən azad olunursa, deməli, onun işində nöqsan var"

Siyavuş Novruzov: "Biz nəyə görə seçilmiş prezidentin səlahiyyət müddətini azaltmalıyıq?"

"Əgər deputatların səlahiyyət müddəti uzadılmalıdır, onda mütləq referendum keçirilməlidir"

səs verəcək. Bir yox, iki bülletenə səs verəcək, birində prezidentliyə, digərində deputatlığa namizədə. Azərbaycanda majoritar qaydada seçkidir, orada bir namizədə səs verilir, orada siyahı üzrə partiyaların namizədinə səs verilmir. Ona görə də burada elə bir ciddi problem yoxdur ki, bunu əsas götürüb qanuni, seçki yolu ilə seçilmiş prezidentin səlahiyyət müddəti azaldılsın. Özü də nə az, nə çox 5-6 ay müddətində. Bu, elə ən böyük hüquq pozuntusudur. Prezidentin səlahiyyət müddəti başa çatdıqdan sonra növbəti seçkilər keçirilir. Belə olan təzə biz nəyə görə seçilmiş prezidentin səlahiyyət müddətini azaltmalıyıq?

- Bəs, deputatların səlahiyyət müddəti də artırılmalıdır?

- Konstitusiyaya görə bu müddət 5 illik nəzərdə tutulur. Əgər deputatların səlahiyyət

ya təcrübəsinə uyğun olaraq bu məsələni referenduma çıxartdıq. 30-dan artıq ölkədə 7 illik müddət mövcuddur. Bu, həm seçki prosedura, həm beş ildən bir qarşıya qoyduğu planların həyata keçirilməsi ilə əlaqədardır. Elə bir planlar var ki, 5 il bəs ələmir, buna 6-7 il vaxt tələb olunur.

- Siyavuş bəy, hakim partiyanın prezidentliyə növbəti namizədinin kim olacağı ilə bağlı gedən müzakirələrdə iki şəxsin adı çəkilir - Prezidentin və Birinci vitse-prezidentin. Aydın məsələdir ki, qərar YAP-ın qurultayında veriləcək. Bəs, indiki an üçün bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Bu, nə mənim, nə həmkarlarımla, yaxud digər insanların səlahiyyətinə aid məsələ deyil. Bu, partiyanın rəhbər orqanının, qurultayın səlahiyyətinə daxildir, bir də sədrin özünün arzu-istəyinə bağlı məsələdir...

sa, o nöqsanların aradan qaldırılması üçün müvafiq dəyişikliklər edir, hansı sahədə kim yaxşı işləyirsə, onun vəzifədə irəli çəkir, başqa vəzifəyə təyin edir. Yəni bu, sırf dövlət strukturunda olan islahatlardır və hər bir şəxsin bu vəzifəyə hansı dərəcədə əməl etməsidir. Burada hər hansı bir siyasi qərar, siyasi baxış yoxdur. Bu, sırf icra mexanizmi ilə əlaqədar olan məsələdir.

- Parlament müzakirələri zamanı sahibkarların Gürcüstana yatırım qoymasından danışılmışdı, biznesini ölkədən çıxaranlardan bəhs olunmuşdu, vergilər sistemi ilə bağlı da tənqidlər vaxtaşırı səslənirdi. Administrasiya rəhbəri Ramiz Mehdiyevin də Fazil Məmmədovun fəaliyyətini tənqid etməsi göstərdi ki, prezidentin qərarı heç də səbiq nazirin səhhəti ilə bağlı deyil. Razılışırsınız?

- Təbii ki, hər kimsə tutduğu dövlət postundan azad olunursa, deməli, onun işində nöqsan var. Yoxsa nöqsan olmayan yerdə insanı niyə işdən azad edirlər ki? Cənab prezident hərəda nöqsan varsa, oranı görür, aidiyyəti qurumlar da məlumat verir və bunun nəticəsi olaraq da lazımı qərarları qəbul edir. O cümlədən bununla əlaqədar sahibkarların müxtəlif müraciətləri, Milli Məclisin deputatlarının çıxışları olmuşdu. Buna da cənab prezident tərəfindən reaksiya verildi.

- Keçmiş təhsil naziri Mikayıl Cabbarovun vergi sisteminin rəhbərliyinə gətirilməsindən nələr gözləyirsiniz?

- Bu məsələ də cənab prezidentin səlahiyyətinə aiddir. Mikayıl Cabbarov təhsil sahəsində xeyli islahatlar apardı, cənab prezidentin etimadını doğrultdu. İndi də Vergilər Nazirliyinə təyin olunub, hesab edirəm ki, o sa-

Fazil Məmmədovun işdən çıxarılması "Binə" bazarını qarışdırdı-səbəb

Ticarət mərkəzinin sahibi Kəbirə Məmmədovanın icarədarlardan əlavə vergi pulu tələb etməsi etirazla qarşılanıb

Vergilər naziri Fazil Məmmədovun vəzifədən qəfil çıxarılması "Binə" ticarət mərkəzində qarşıdurmaya səbəb olub. Bazarın sahibi Kəbirə Məmmədovanın mərkəzdə çalışanlardan əlavə vergi pulu tələb etməsi etirazla qarşılanıb. Bu barədə criminal.az xəbər yayıb.

Sayı yazır ki, K.Məmmədova obyektlərdən birinin qarşısındakı reklam lövhəsini təpiklə aşırıb. Onun bu hərəkətindən hid-dətlənən çoxsaylı sahibkarlar etiraz səsinə ucaldıblar. Yaşlı bir qadın sahibkarın Kəbirə Məmmədovunu vüraraq yıxdığı iddia olunur. Mühafizə xidməti və polislərin müdaxiləsindən sonra ara sakitləşib. Sahibkarlar bildirib ki, onlar vergi ödənişini kirayə pulu daxil olmaqla illərlə "Binə" sahibinə ödəyiblər. Satıcıların iddialarına görə, bazarın rəhbəri Kəbirə Məmmədovanın başı vergi borcuna görə dərddədir. Uzun müddət vergi borcunu verməyən qadın sahibkara bir neçə dəfə xəbərdarlıq edilib.

"Yeni Müsavat"a daxil olan xəbərdə isə deyilir ki, K.Məmmədova ilə "vurulan" vergi nazirinin işgüzar münasibətləri olub. K.Məmmədova sahibkarlardan toplanan vergiləri öz bildiyi şəkildə illərlə Vergilər Nazirliyinə ötürüb. Fazil Məmmədovun işdən qəfil çıxarılması isə avtomatik olaraq şəxsi münasibətlərə qaynaqlanan işbirliyini də aradan qaldırıb. Yəni vergi naziri dəyişdiyindən K.Məmmədova sahibkarlara müraciət etmək məcburiyyətində qalıb. Sahibkarlara aylıq ödənişlərin vergiyə görə artacağı da bildirib. Bu isə çətin iqtisadi durumda olan kiçik sahibkarların ciddi etirazı ilə qarşılanıb. "Binə" də 3 minə yaxın sahibkarın fəaliyyət göstərdiyini nəzərə alsaq, ortada böyük vergi məsələlərinin olduğunu təxmin etmək çətin deyil. Ticarət mərkəzindəki ortabab mağazalar aylıq olaraq K.Məmmədovaya 2500-3000 manat ödəniş edirlər. Bura real vergi xərcləri də əlavə olunsaydı, qiymətlər avtomatik 25-30 faiz bahalaşacaqdı. Bu isə sahibkarların ticarət dövryyəsinin azalmasına, müştəri qıtlığına gətirib çıxara bilər. Odur ki, "Binə"dəki sahibkarların K.Məmmədovaya etirazı başadüşüləndir. Maraqlıdır ki, Fazil Məmmədovun 18 illik nazirliyi dövründə "Binə" ticarət mərkəzi vergi şəkildə dövlətə nə qədər pul ödəyib?

Yada salaq ki, işdən çıxarılması Fazil Məmmədovun özü üçün də gözlənilməz olub. "Səhhətinin ağır olması" səbəbindən işdən çıxarıldığı açıqlansa da, səbiq nazir bu məlumatı şübhə altına alan açıqlama verib. Deyib ki, "az xəstəyəm".

□ E.HÜSEYNOV

hədə də cənab prezidentin etirazını doğruldacaq.

- YAP-ın gənc kadrlarının vəzifə təyinatları almaması da suallar doğurur. Bu məsələ partiya daxilində müzakirə mövzusu olurmu?

- Partiyadakı kadrlar daim irəli çəkilir, həm gənclər, həm orta, həm yaşlı nəslin nümayəndələri. Elə bu yaxınlarda cənab prezident tərəfindən partiya qurucuları təltif olundu, həm "91-lər", həm Siyasi Şura üzvləri təltif edildilər. Yeni mü-təmadi şəkildə partiya diqqət mərkəzindədir və kadrlarımızdan yerli, dövlət strukturlarında və seçkilərdə daim istifadə olunur. Bu gün Milli Məclisdə YAP-ı təmsil edən 71 deputatımız var. Həmçinin baş nazirin müavinlərinin 4-ü, par-

lament rəhbəri, sədr müavinləri, komitə sədrlərinin bir çoxu YAP-ın Siyasi Şurasının üzvləridir və s.

- Amma YAP-ın rəhbərliyində təmsil olunsanız da, nədənsə vəzifə təyinatında yer almırsınız. Bunun səbəbi nədir?

- Vallah, mən burada partiya işi ilə əlaqədar fəaliyyət göstərirəm. Həm partiyada, həm də Milli Məclisdə partiyamızı təmsil edirəm. İşləyirik, çalışırıq. Mənim kifayət qədər vəzifələrim var. Amma icra strukturunun səlahiyyəti cənab prezidentə məxsusdur və seçkilərdə daim istifadə olunur. Cənab prezident kimi məsləhət bilirsə, onu da təyin edir.

□ EİSAD PASASOY, "Yeni Müsavat"

Plastik bayram

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Amerika səfirliyi Bakıda plastik butulkalardan Yeni il küknarı qayırbdır. Bu haqda sevinc dolu xəbəri hörmətli səfir Sekuta müəllimin adından eşitdik, biz də şad olduq. Söz veririk, ilk imkan düşən kimi gedib o küknarın ətrafında "Tramp baba, Trampcan, Hardasan bu vaxtacan", oxuyub şönlənəcəyik.

Səfirlik bu çətin, gərgin, məsuliyyətli, eyni zamanda şərəfli və cəsur yolka qurma əməliyyatını bir sürü yerli Azərbaycan təşkilatlarıyla həyata keçirmişdir. Açıq, mən siyahını oxuyanda gözüm böyüdü, azından yetmiş yeddi idarə, QHT və qonqo-nun adı yazılmışdı. Bəlkə də heç İraq və Əfqanıstanda sülhəyirə kontingentinin sayı bu qədər deyildir ki, bizdə plastik butulkadan yolka düzəltməyə o qədər desant çıxarılmışdır. Sitat verim özünüz sayın: "ABŞ səfirliyi və onun tərəfdaşları Beynəlxalq Rotari Club Bakı, Xəzər Rotari Klubu, Eko Bakı, Saritanın Ekoloji Yaradıcılığı, Azərbaycanda Amerika Ticarət Palatası, Avritel, Holiday Inn və IDEA dekabrın 5-də Park Bulvar Alış-Veriş Mərkəzində "yenidən istifadəni" rəmzləşdirərək istifadə olunmuş plastik butulkalardan bayram ağacı ucaldı. Bu barədə ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyinin məlumatında bildirilir". Sitatın sonu. Hərçənd, qabaqlar, sovet dövründə butulka yığıb təhvil vermək işinə hər məhəllədə uzağı bir sərxoş adam baxırdı. İstəsən o adam butulkalardan nəinki Milad yolkası, lap Babil qülləsi qayırdı.

Ancaq biz qətiyyənlə mız qoymaq fikrində deyilik, səfirliyin hərəkətini, tədbirlərini də alqışlayırıq. (Ağzımız nədir ki? Çox mızıldanarsan, bir də görərsən "Tomaqavk" gəlir, belində də demokratiya). ABŞ səfirliyinin dünya ölkələrində indiyə qədər qurduğu bayram ağaclarının sayı-hesabı yoxdur. Bəzi xalqları isə bayram ağacına keçirdiblər, yaşadırlar. Yəni, məsələnin bayramlıq hissəsi ilə işimiz yoxdur. Sadəcə, plastik söhbəti bir az gülməli gəldi. Çünki səfirlik planetin plastikdən çirkəndiyini, bu yolkanı qurmaqla da plastikə təkrar emalına-zadına töhfə verdiklərini, plastik azaltmağın vacibliyini vurğuladıqlarını söyləyibdir.

He-he... Belə getsə bir gün Putin də gəlib bizim üçün vodka butulkalarından yolka quracaq, İran mollaları isə aftafadan. Məsələ ondadır ki, dünyanı ən çox plastiklə çirkəndirən dövlətlər siyahısında ilk beşliyə elə ABŞ girir. Bəlkə də birinci yeri tuturlar, dəqiq bilmirəm. Bu dəqiqə Sakit okeanın şimal hissəsində Böyük Zibil Ləkəsi adlı zibilxana üzməkdədir. Ekoloqların sözüne görə bu zibil ləkəsi ortalama 1 milyon kvadrat kilometrə yaxın ərazini tutur. Müqayisəniz rahat olsun deyə, hesab edək Azərbaycan ərazisindən 11-12 dəfə böyük ərazidir. 100 milyon tondan artıq plastik zibil orda üzməkdə, okean canlılarını məhv etməkdədir. Və bu zibil oraya Şimali Sakit okean cərəyanı ilə toplanıb, həmin cərəyan isə ABŞ-ın qərb sahilindən fırlanır. Ümumiyyətlə, həmin zibil "materikini" əsasən 2 dövlətin okeana atdığı zibillər yaradıbdır, bunların biri ABŞ, o biri Yaponiyadır.

İndi belə bir dövlətin nümayəndəsi gəlib Bakıda plastikdən yolka qurursa, gülməli deyilmi? O cümlədən, Donald Tramp bu ilin yazında global istiləşmə əleyhinə Paris razılaşmasından ABŞ-ın çıxdığını bəyan etmiş, bütün dünya ekoloqlarının qəzəbini doğurmuşdu. Tramp global istiləşmənin mif olduğunu deyən adamdır. Plastikdən istifadə pisdir, məlum məsələdir, o cümlədən, planeti məhv eləməyə başlamışıq, bu da aydındır. Ancaq dəlilliyi öz prezidentinizin kəkilində ələyəsiz bəlkə? İlk növbədə. Sonrasına biz də razı. Lazım gəlsə sel-lofan torbalardan Qar qız düzəldərik.

Fors-majör vəziyyətlər yaşanmasa, Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyan yəqin ki, gələn ilin aprelində prezidentlikdən baş nazirliyə "sıçrayış" edib özünün əsas səlahiyyətlərini əlində saxlaya biləcək. Hərçənd, parlamentli üsul-idarəyə keçiddən sonra baş nazir daha çox kollegial rəhbərliyə üstünlük verməli olacaq. O cümlədən Dağlıq Qarabağ, müharibə və sülh məsələsində parlamentin mövqeyi mühüm əhəmiyyət kəsb edəcək.

Təbii ki, bu zaman yeni baş nazirin komandasının kimlərdən ibarət olması az əhəmiyyət daşıyır. Xüsusən də güc strukturlarına kimlərin rəhbərlik eləməsi Serj Sərkisyanın ötrü az qala, həyatı önəm daşıyır. Bunu həmçinin, Azərbaycanla davam edən müharibə şəraitində, sülh danışıqlarının faktiki, dalana dirənməsi diktə edir. O üzdən də Sərkisyan "aprel hazırlıqları"nı gücləndirmiş kimi görünür. Əsas diqqət isə gözlənilməliyi kimi, hərbi sferaya, ordu rəhbərliyinədir.

Xəbər verdiyimiz kimi, bir neçə gün öncə Ermənistan ordusunun Baş Qərargah rəisinin müavini, general-leytenant Aykaz Bəhmənyan vəzifəsindən kənarlaşdırılıb. Bununla bağlı Serj Sərkisyan fərman imzalayıb. Ondan az öncə isə Bəhmənyanın müdafiə naziri Vigen Sərkisyanın məsləhəti ilə istefa ərizəsi yazdığı bildirilib.

Jurnalistlərə açıqlama verən hərbi nazir bunu generalın vəzifə səlahiyyətlərini lazımcına icra edə bilməməsi ilə əlaqələndirmişdi. Lakin o, fikrini konkretləşdirməmişdi. Ancaq belə görünür, "vəzifəsinin öhdəsindən gəlməyən" təkə Bəhmənyan deyil. Erməni nəşrlərindən biri dünən yazıb ki, tezliklə Baş Qərargah rəisi Movses Akobyana da öz postu ilə vidalaşa bilər.

Nəşrin iddiasına görə, Akobyanın fəaliyyəti də müxtəlif səbəblərdən hakimiyyəti qane eləmir. Musavat.com-un məlumatına görə, qəzet Akopyana alternativ da tapıb. Onu bu postda qondarma "DQR"-in "müdafiə naziri" Levon Mnatsakanyanın əvəz edəcəyi deyilir.

Xatırladaq ki, parlamentli idarəçilik sisteminə baş qərargah rəisinin mövqeyi, əmr və göstərişləri müharibə vaxtı həlledici əhəmiyyət daşıyaçaq. İstisna deyil ki, general-

Sərkisyan "Qarabağ klanı"nı gücləndirir - aprel xofu

Ermənistan prezidenti baş nazirliyədək qalan müddətdə özünə ilk növbədə sədaqətli generalitet formalaşdırmaq istəyir; işğalçı ölkədə isə antirusiya isteriyası güclənir - Rusiya kanallarının yayımını dayandırmaq çağırışı edildi; ermənilər "oturduqları budağı" kəsməkmi istəyir...

ların dəyişdirməkdə əsas hədəf də Sərkisyanı daha loyallaşdırmaq generalitet formalaşdırmaqdır. Bu isə Levon Mnatsakanyanın kimi "Qarabağlı" general-lar, daha doğrusu, Sərkisyanın həmyerlilərinin yüksək vəzifələrə gətirilməsi sayəsində mümkündür.

Ehtimal eləmək olar ki, aprel yaxınlaşdıqca Sərkisyanın əsəbləri daha da gəriləcək və onun bilavasitə rüsxəti ilə Ermənistanın hakim elitasında "Qarabağ klanı"nın çəkisi artacaq. Bu, Ermənistanın indiki prezidentinə həm də öz hakimiyyətini qoruyub saxlanmaqdan ötrü lazımdır. Yada salaq ki, 2008-ci ildə S.Sərkisyan məhz 8 dinc nümayişçini gülləməklə birinci müddətə prezidentlik postuna yiyələnməmişdi.

Ölkə daxilində indiki hakimiyyət rejimə, daha dəqiqi, "Qarabağ klanı"nın 19 ildir davam edən (1998) şəriksiz hakimiyyətinə münasibət isə birmənalı deyil. Hər necə olmasa, müharibənin "qalibi" olan Ermənistanın sosial-iqtisadi durum ilbəl daha da pisləşir, ölkədən kütləvi köç güclənir. Bu və digər səbəbdən, Sərkisyan rejimi Qarabağ məsələsində kiçik kompromisin belə, ona baha başa gələcəyindən ehtiyatlanır. Qarabağ məsələsində radikal mövqə isə öz növbəsində müharibəni qaçılmaz edəcək, Rusiya amilinin Ermənistan üçün önəmini yenidən gündəmə gətirəcək.

Maraqlıdır ki, bu arada Ermənistanın yeni bir antirusiya isteriyası baş qaldırıb. Səbəb də noyabrın 24-də Ermənistanın Avropa Birliyi ilə çərçivə sazişi imzalamasından sonra Rusiyanın bir sıra aparıcı telekanallarında (NTV, "Zvezda") ermənilərin ruslara, Kremlə münasibətdə iki-üzlüüyünün faş edilməsi, "iki stul"da oturmağa çalışan Sərkisyanın (onun timsalında erməni xalqının) "gəzəyən qıza" bənzədilərək təhqir edilməsidir.

Qeyd edək ki, Ermənistanın səsələnən tələblərə rəğmən, bu günədək telekanal əməkdaşlarının heç biri işlədilmiş əşğılayıcı ifadələrə görə ermənilərdən üzr istəməyiblər. Belə təəssürat yaranır ki, Ermənistan, ermənilərə münasibətə belə sərt yanaşmanın (əslində

gerçəkçi bir yanaşmadır, çünki ermənilər tarixən öz sahiblərinə xəyanət edə-edə gəlirlər) elə rəsmi Kremlin iradəsi dayanır.

Bununla belə, işğalçı ölkədə Rusiya əleyhinə çağırışlar davam edir. Məsələn, "Ermənistan dövləti naminə" Fond təklif edib ki, etiraz əlaməti olaraq, Ermənistan ərazisində Rusiya telekanallarının yayımı dayandırılınsın. Bu, ilk belə sərt çağırışdır. Fondun üzvü ArmenOvanisyan mövcud vəziyyətin yaranmasında hazırkı hakimiyyəti də ittiham edib. Eyni zamanda Sərkisyan hökumətini belə təşəbbüslərə dəstək verməməkdə qınayıb.

Məsələ də bundadır ki, belə çağırışlara dəstək vermək elə "oturduğun budağı" kəsmək kimi bir şeydir. Konkret Serj Sərkisyanı gəlincə, bu, gələn ilin martında daha 6 illiyə prezident mandatı qazanacağı şübhə doğurmayan Vladimir Putinin qarşısında özünü "yandırmaq" demək olardı. Aprel "yerdəyişməsi" ərəfəsində Sərkisyan bu lazımmı?

□ "Yeni Müsavat",
Siyasət şöbəsi

ATƏT ölkələrinin Vyanada keçirilən 24-cü Nazirlər Şurasında iştirak edən Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirləri arasında görüş və tədbir çərçivəsində Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov, ABŞ-ın dövlət katibi Reks Tillerson və Fransanın ATƏT yanında daimi nümayəndəsi Veronika Roger Lacann birgə yaydıqları bəyanat müzakirələrə səbəb olub.

Bəyanatda deyilir ki, həmsədr ölkələr Helsinki Yekun Aktı və bu aktda göstərilən güc tətbiq etməmək, güc tətbiqi ilə təhdid etməmək, ərazi bütövlüyü, bərabər hüquq və xalqların öz müqəddəratını təyin etmək prinsiplərini əsas götürərək, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli üçün vasitəçilik missiyasında birgə mövqedən çıxış etdiklərini bir daha təsdiq edir.

“Prezidentlərin təmas xəttində gərginliyin azaldılması istiqamətində əlavə tədbirlərin görülməsinə dair üzvlərinə götürdükleri öhdəlikləri rəhbər tutaraq, İrəvan və Bakını ATƏT-in fəaliyyətində olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mövcud ofisinin genişləndirilməsinə qəbul etməyə çağırırıq. 2016-cı ildə Vyanada və Sankt-Peterburqda keçirilmiş sammitlərdə qəbul edilmiş digər qərarlar da icra edilməlidir. Həmsədrlərin Ermənistan və Azərbaycan xalqları arasında təmasların bərpasına yönəlmiş təkliflərini tərəflərin nəzərdən keçirməsinə və itkin düşmüş şəxslərlə bağlı məlumat mübadiləsində Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsini dəstəklədiklərini alqışlayırıq. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə son qoyulması üçün əsas məsuliyyət Ermənistan və Azərbaycan liderlərinin üzərinə düşür” - sənəddə deyilir.

Qarabağa dair Vyana danışıqlarının Azərbaycan üçün hansı nəticələr verə biləcəyi ilə bağlı fikirlər isə müxtəlifdir. Minsk Qrupu ölkələrinin ənənəvi bəyanatla çıxış etmələri yenə də sərt şəkildə qınanır.

Qərb Universitetinin Təbiiq Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu tərəflərin Azərbaycan və Ermənistanı mümkün qədər danışıqlar prosesində saxlamağa çalışdıqlarını düşünür: “ATƏT-in Nazirlər Şurasının dekabrın 8 və 9-da Vyanada toplantısı oldu. Həmin toplantıda ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin (ABŞ, Rusiya və Fransa) xarici işlər nazirlərinin adından Qarabağ münaqişəsinin həlliylə bağlı ortaq bəyanat yayımlandı. ATƏT Nazirlər Şurası ildə bir dəfə keçirilir və hər il həmsədr dövlətlərin xarici işlər nazirlərinin Qarabağla bağlı ortaq bəyanatı yayımlanır. Bu bəyanatların mətni oxşardır. Budəfəki bəyanatda da sülhdən, müzakirələrin davam etdirilməsi vacibliyindən danışılıb. Helsinki Yekun aktının 3 maddəsi yenə xatırladılıb: 1. Münaqişələrin həlli zamanı güc

prosesində saxlamağa çalışacaq. İndiki vəziyyətdə hər iki tərəf yeni toqquşmada maraqlı deyil. Buna 2018-ci ildəki seçki faktoru da mane olur. 2018-ci ildə Azərbaycanda və Rusiyada prezident, Ermənistanda isə parlament seçkisi

dir. Yəni bunlar bizə torpaqlarımızı azad etmək qadağasını qoyurlar. Sonra “ərazi bütövlüyü və xalqların müqəddəratı” kəlməsi gəlir. Ərazi bütövlüyü ilə xalqların müqəddəratını təyin etmək hüququ eyni müstəvidə baxılır. Yəni ermə-

Həmsədrlərin növbəti ikiüzlü bəyanatına sərt reaksiyalar

Elxan Şahinoğlu: “2016-cı ilin aprel döyüşləri təkrarlana bilər”

Əhəd Məmmədli: “Bunlar bizə torpaqlarımızı azad etmək qadağasını qoyurlar”

tətbiq olunmamalı və danışıqlara üstünlük verilməlidir; 2. Ərazi bütövlüyü əsas götürülməlidir; 3. Xalqların öz müqəddəratlarını təyin etmə prinsipi əsas götürülməlidir. Sonuncu iki prinsip bir-birinə ziddir. Ona görə də Qarabağ münaqişəsi həll olunmur. Azərbaycan ərazi bütövlüyü, Ermənistan isə xalqların öz müqəddərat prinsipini əsas götürür və hər ikisi Helsinki Yekun aktına istinad edir. Azərbaycanın mövqeyi belədir ki, ermənilər xalq olaraq öz müqəddəratlarını bir dəfə müəyyənləşdiriblər və Ermənistan dövləti yaradıblar, Azərbaycan torpaqlarında ermənilərə ikinci dəfə öz müqəddəratlarını təyin etmək hüququ verilməyəcək. Bunu Azərbaycan prezident İlham Əliyev dəfələrlə bildirib. Bu, Azərbaycan prezidentinin beynəlxalq aləmə mesajıdır ki, “Dağlıq Qarabağın müstəqilliyinə yol açacaq referendum heç bir halda icazə verilməyəcək”. Ermənistan hakimiyyəti isə tam əksinə, referendum təminatı almadan torpaqların bir hissəsini də boşaltmağa razı deyil. Həllin dünyə düşməsi bununla bağlıdır. Vasitəçilər Azərbaycanla Ermənistanı mümkün qədər danışıqlar

keçiriləcək. Buna baxmayaraq, bölgədə istənilən təxribat 2016-cı ilin aprel döyüşlərinin təkrarlanmasına səbəb ola bilər. 2016-cı ilin yayında Bakıda böyük idman yarışları keçiriləcəkdi və məntiqlə bölgədə sabitliyə riayət olunmalı idi. Ancaq bu faktorun özü belə aprel toqquşmasının qarşısını almıdı. Bu baxımdan 2018-nin seçki ili olmasına baxmayaraq, danışıqlarda irəliləyişin əldə olunmaması atəşkəsin yenidən intensiv pozulmasına və cəbhə bölgəsindəki gərginliyin artmasına gətirib çıxara bilər. Azərbaycan və Ermənistan kifayət qədər silahlanıb və bu silahlar və hərbi texnika vasitəsilə cəbhə bölgəsində mövqələrini gücləndirilməsinə çalışacaqlar. Əgər Ermənistan ordusu Qarabağda status-kvonu qorumağa çalışırsa, Azərbaycan ordusu tam tərsinə status-kvonu dəyişməyə çalışır. Bu da vasitəçilər üçün bir başqa dilemmadır ki, bunu həll edə bilmir”.

Politoloq Əhəd Məmmədli bəyanatı sərt tənqid etdi: “Fikir verin, bəyanatda ilk öncə “güç tətbiq etməmə” kəlməsi gedir. Gücü Azərbaycan tətbiq edə bilər. Çünki Azərbaycanın torpaqları işğal altında

ni işğalı, separatçılığı, Azərbaycan ərazi bütövlüyü ilə eyni gözlə baxılır. Yuxarıda qeyd edilənləri nəzərə alsaq, Minsk Qrupunun qətnaməsi nəinki şablon, Azərbaycan üçün qəbul edilməz mövqedir. Bunları nəzərə alaraq Azərbaycan İslam dünyasının ən güclü iki dövləti qardaş Türkiyə və ən yaxın dost Pakistanla artıq rəsmən hərbi ittifaqa daxil olmalıdır. Dövlətlə də xalq bütövləşib sözdə deyil, əməldə nəhayət ki torpaqlarımızı azad etməliyik. Bu münaqişənin Azərbaycanı xeyri üçün həllinin ikinci yolu yoxdur. Minsk Qrupu Dağlıq Qarabağın sonda rəsmən Ermənistanın olmasını istəyir. Və bunun üçün də, Azərbaycanı aldatmaq üçün bir qurum yaradılıb. Fransa Ermənistanın ən yaxın dostudur, Rusiya Ermənistanın himayədarıdır, ABŞ da İslam dünyasının bir nömrəli düşmənidir. Və bu “triumvirate”dan müsəlman Azərbaycanı öz xeyrinə heç nə gözləməsin. Azərbaycanın 23 ildir işğal altında olmasını alqışlayırlar. Belə davam etməsini gözləyirlər. Bu cür bəyanatlarla da guya hansısa lazımsız danışıqların getdiyini bildirirlər”.

□ Cavansir ABBASLI

“Putini Qarabağ münaqişəsinin həlli maraqlandırmır”

Onun prezident kürsüsündə qalması nəyi dəyişəcək?

“Rusiyada ağır iqtisadi vəziyyətə baxmayaraq, Putin ölkəsində yüksək reytingə malikdir. O elə birinci turda qələbə qazanacağına ümid edir. Putinin rəqibləri zəifdir və indiki durumda Rusiyada prezident seçkisində ciddi rəqabətin olacağını gözləmək mümkün deyil”.

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu bu fikirləri Vladimir Putinin 2018-ci il prezident seçkilərində namizədliyini irəli sürəcəyi barədə iddiasını “Yeni Müsavat”a şərh edərkən bildirdi. Bir sıra müşahidəçilər V.Putinin öz siyasəti ilə Rusiyalı dalana sürüklədiyini qeyd edirlər. Hətta Rusiyanın ehtiyatlarının tükənməsinə diqqət çəkən araşdırmaçılar sanksiyalarla üz-üzə qalan şimal qonşumuzun xilas yolunu Putinin hakimiyyətdən getməsində görürlər. Lakin əksini düşünenlər də var. Hesab olunur ki, Putinin hakimiyyətdən getməsi Rusiyanın parçalanması ilə nəticələne bilər. E.Şahinoğlunun da mövzu ilə bağlı maraqlı yanaşması var: “Putin baş nazir olduğu dövrdə, yeni 2008-ci ildə Gürcüstan torpaqlarını, prezident olduğu illərdə, yeni 2014-cü ildə isə Ukrayna torpaqlarını işğal etdi. Bu iki hadisədən sonra Qərb ölkələrinin Rusiya hakimiyyəti ilə münasibətləri xeyli gərginləşdi. Putinin dünyada dostları azdır, onunla müttəfiq olan dövlət başçıları belə Kreml sahibinin siyasətindən ehtiyat edirlər. İndinin özündə Vaşinqton Moskva ilə münasibətlərinin normallaşması üçün bu şərti irəli sürür: “Kırım Ukraynaya geri qaytarılmalıdır”. Aydın ki, nə qədər ki, Vladimir Putin prezident olacaq, Rusiya Kırım Ukraynaya geri qaytarmayacaq. Ümumiyyətlə, Rusiyada bundan sonra da prezidentliyin kimliyindən asılı olmayaraq Kırım Ukraynaya geri qaytarılması problematiktir. Deməli, belə vəziyyətdə ABŞ-Rusiya münasibətləri normallaşmayacaq, Qərb Rusiyaya qarşı sanksiyaları ortadan qaldırılmayacaq. Əlaqələr və görüşlər olacaq, ancaq Rusiya ilə Qərb ölkələri arasında genişmiqyaslı əməkdaşlıq mümkün olmayacaq”. Ekspert bildirdi ki, yalnız Avropanın bir neçə ölkəsi Kırım işğalına rəğmən, Putinlə əməkdaşlığa maraqlı göstərəcəklər. “Ancaq həmin ölkələrin liderləri də Brüsselin xəbərdarlıqları ilə hesablaşmaq məcburiyyətindədirlər”.

Politoloq Putinin prezidentliyinin davamının Azərbaycana nələr vəd etməsindən də bəhs etdi: “Putinin növbəti dəfə namizədliyini irəli sürməsi Azərbaycanda da ciddi müzakirə olunur. Birincisi, rəsmi Bakı Kremlə münasibətlərə xüsusi önəm verir və bu münasibətləri maksimum normal səviyyədə saxlamağa çalışır. İkincisi, Rusiya Azərbaycan kənd təsərrüfatı məhsulları üçün əsas bazardır. Üçüncüsü, Rusiyada milyonlarla azərbaycanlı yaşayır və qazandıqları gəlirin bir hissəsini Azərbaycanla yaşayan ailələrinə göndərirlər. Dördüncüsü, Rusiyanın işğalçı Ermənistanı böyük təsir imkanları var və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı danışıqlarda əsas vasitəçidir. Ona görə də Rusiyanın xarici siyasət və təhlükəsizlik siyasətinin dəyişib-dəyişməyəcəyi Azərbaycan üçün vacibdir. Putin prezident olduğu dövrdə iki ölkə arasındakı münasibətlər stabil qalacaq, nə böyük inkişaf, nə də ciddi problemlər olacaq. Putin növbəti illərdə də Qarabağ münaqişəsinin həllinə maraqlı göstərməyəcək. Putini Qarabağ münaqişəsinin həlli maraqlandırmır. Putin Qarabağ münaqişəsi vasitəsilə həm Azərbaycana, həm də Ermənistanı təsir imkanlarına malikdir. O, bu siyasəti bundan sonra da davam etdirəcək”.

E.Şahinoğlu qeyd etdi ki, Putinin Azərbaycanda səfir təyinatına reaksiyası da maraqlıdır: “Vladimir Putin 9 ildən sonra Azərbaycandakı səfir Vladimir Doroxini Georgi Zuyevlə dəyişmək qərarına gəldi. Rəsmi Bakı bu qərardan narazı qaldı. Çünki Georgi Zuyev Rusiyanın separatçı Abxaziyada təmsilçisi olub və separatizmə dəstək verən açıqlamalar səsləndirib. Bakı belə bir səfirin Azərbaycanda işləməsinin əleyhinə çıxdı. Kular söhbətlərində hətta rəsmi Bakının Zuyevə aqreman verilmədiyi də açıqlandı. Bundan sonra Rusiya XİN-dən açıqlama gəldi. Rusiyanın Azərbaycandakı səfiri vəzifəsini müvəqqəti işlər vəkili Oleq Muraşov icra edəcək. Bu hələ yekun qərar deyil. Ancaq hər halda Kremlin Zuyevin namizədliyində ısrar etməməsi Putinin Bakı ilə münasibətlərdə problem yaşamaq istəmədiyindən irəli gəlir. Əslində Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov separatizmi dəstəkləyən birisini Azərbaycanı səfir təyin etməməli idi. Onun səhvini Putin düzəltməyə çalışdı”.

□ Cavid TURAN, "Yeni Müsavat"

2017-ci il bitər-bitməz ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr ölkələrindən daha bir növbətçi bəyanat gəldi. Sırağın Vyanada vasitəçi dövlətlərin ATƏT Nazirlər Şurasında iştirak edən nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri, Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov, ABŞ dövlət katibi Reks Tillerson və Fransanın ATƏT yanında daimi nümayəndəsi Veronika Roger Lacan birgə bəyanat yayıblar.

Bəyanatda deyilir ki, həmsədr ölkələr Helsinki Yekun Akti və orada göstərilən güc tətbiq etməmə, güc tətbiqi ilə təhdid etməmə, ərazi bütövlüyü, bərabər hüquqluluq və xalqların öz müqəddəratını tə-

yin etmə prinsiplərini əsas götürərək Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli üçün vasitəçilik missiyasında birgə mövqedən çıxış etdiklərini bir daha təsdiq edirlər.

“Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün prezidentlərin və xalqların iradəsi kifayətdir” - rusiyalı deputat

Moskvada “Generation Z” forumu keçirilib. Ermənistan-Azərbaycan Vətəndaş Sülh Platformasının mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, forumda 150-dən çox tələbə, gənclər və ictimai təşkilatların sədrləri iştirak edib (APA). Onların arasında “Ermənistan-Azərbaycan Vətəndaş Sülh Platforması”nın Rusiyadan olan gənc sülh səfiri Tehran Hacıyev də olub.

Forum çərçivəsində keçirilən siyasi oyunlarda T. Hacıyev “Siyasətsiz Dünya” layihəsini təklif edib. O qeyd edib ki, 25 ildən çoxdur Dağlıq Qarabağ münaqişəsi mövcuddur və Rusiya münaqişənin sülh yolu ilə həllinə böyük töhfələr verib. T. Hacıyev münaqişə edən xalqlar arasında dinc dialoqun yaranması üçün Azərbaycan və Ermənistan, Osetiya və İncuşetiya, Gürcüstan və Abxaziya vətəndaş fəalları iştirakı ilə görüşlərin və mədəni tədbirlərin təşkilini təklif edib.

Sonra Rusiya Dövlət Dumasının deputatı, Rusiyanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü İvan Savvidi ilə görüş keçirilib. İ. Savvidi iştirakçıları Rusiyanın etnik və milli siyasəti haqqında məlumatlandırıb. Çıxışdan sonra T. Hacıyev İ. Savvidiyə “25 ildən çoxdur Dağlıq Qarabağ münaqişəsi davam edir. Necə düşünürsünüz, münaqişəyə sülh yolu ilə son qoymaq üçün hansı addımlar atılmalıdır” sualını verib. İ. Savvidi sualı belə cavablandırıb: “Münaqişənin sülh yolu ilə həlli üçün Ermənistan və Azərbaycan prezidentlərinin və xalqlarının, üçüncü tərəfin müdaxiləsi olmadan, iradəsi kifayətdir”.

Qarabağa dair həll prinsipləri, yoxsa prinsipsizlik?

Həmsədrlərin bəyanatlarındakı “3 prinsip” məcburi sayılmasa da, özündə “gec partlayan mina” effekti daşıyır; işğalçı Ermənistan Azərbaycanın savaşa haqqına qarşı savaşa açılıb - əsas hədəf...

Sitat: “Biz region xalqlarının həqiqətən barışması üçün yeganə yol olan münaqişənin danışıqlar yolu ilə həllinə dair birgə öhdəliyimizi bir daha təkrarlayırıq. Danışıqların oktyabrın 16-da Vyanada yüksək səviyyədə bərpasını və ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrlərinin təşkilatçılığı ilə xarici işlər nazirlərinin son görüşünü alqışlayırıq. İntensiv dialoqdan razılığımızı ifadə edirik və tərəfləri öz səylərini siyasi nizamlanmasının substantiv məsələlərində güzəştli həllə kökləməyə çağırırıq. Hər hansı tənhiyə vəziyyəti yalnız çətinləşdirir və tərəflərin davamlı həllə nail olmaq istiqamətindəki öhdəliklərini sual altına qoya bilər” - bəyanatda vurğulanıb.

Təxminən eyni gündə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri - Elmar Məmmədyanov və Edvard Nalbəndyan Vyanada bir araya gəliblər. Lakin bu təmaslar, eləcə də vasitəçi ölkələrin XİN başçıları son bəyanatı çətin ki, status-kvonu dəyişə. Tək səbəb elə həmin bəyanatda əksini tapıb - işğala məruz qalan Azərbaycanla işğalçı Ermənistanın bərabər tutmağa cəhd, ərazi bütövlüyü prinsipi ilə öz müqəddəratı təyinetmə prinsipi kimi faktiki, bir-birinə zidd prinsiplərin həll formulu

qismində göstərilməsi, yeni işğal faktının görməzlikdən gəlinməsi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağa dair 4 məlum qətnaməsinin isə əsas həll bazası kimi yenə xatırladılmaması.

O üzdən neçə-neçə belə dişsiz bəyanat qəbul edilir-edilsin, reallığı dəyişə bilməz. Realıq isə Azərbaycanın işğala məruz qalması, Ermənistanın ölkəmizə qarşı əsaslı ərazi iddiasıdır, hələ heç kim tərəfindən ləğv edilməyən BMT qətnamələridir. Yaxşı ki, bu qəbildən bəyanatlar hələ ki sənəd qüvvəsi daşımır. Ona görə ki, sənəd qüvvəsi alması üçün Azərbaycan hakimiyyətininonə imza atması, ardınca parlament tərəfindən təsdiqlənməsi lazımdır. Bu isə artıq Azərbaycan xalqının iradəsi əsasında ola bilər. Xalqın iradəsi də çoxdan bəlli: düşməne torpaqdan pay ola bilməz.

ATƏT-in özünün bəyanatları isə artıq sənəddir. Yeri gəlmişkən, Vyanada ATƏT-in Nazirlər Şurasının 24-cü iclası ərəfəsində bu beynəlxalq qurumun Parlament Assambleyasının (ATƏT PA) Büro iclası da keçirilib. Musavat.com-un məlumatına görə, Milli Məclisin deputatı, ATƏT PA-nın vitse-prezidenti Azay Quliyev iclasın gedişi ilə bağlı sualı cavablandırıb. Qeyd edib ki, ATƏT PA-nın Büro iclası münaqişələrlə bağlı beynəlxalq hüququn prinsipləri və ATƏT PA-nın 2015-ci ildə Helsinkidə qəbul etdiyi qətnaməyə və bəyannaməyə sadiqliyini bir daha nümayiş etdirib: “Məmnunam ki, bu cür həssas məsələlərdə Büro ikili standartları rədd edərək, dövlətlərin ərazi bütövlüyü və suverenliyini dəstəkləyən, etnik separatizmə yox deyən vahid mövqə sərgilədi. Bu, ATƏT PA-nın etibarlılığı və bütövlüyü baxımdan çox önəmli qərar oldu”.

Bu da qeyd edilib ki, Büronun bəzi üzvlərinin separatizmə dəstək verən və bəzi ərazilərdəki separatçı rejimlərin təbliğatına can atan, həmçinin onları legitim bir qurum kimi təqdim etməyə çalışan meylləri var idi: “Təəssüf ki, bəzən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ATƏT məkanındakı digər münaqişələrdən ayırmağa cəhd göstərilir. Sanki Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri və həmçinin öz torpaqlarından qaçqın düşmüş insanların taleyi ilə bağlı vəziyyət digər münaqişələrdəki vəziyyətdən fərqlidir. Bu, çox yanlış bir yanaşmadır və Büro iclasında həmin yanaşmanın da qarşısı alındı. ATƏT məkanındakı bütün münaqişələrə vahid mövqedən yanaşılmalıdır və bütün ölkələrlə, o cümlədən Azer-

baycanla əlaqədar ərazi bütövlüyü, suverenlik və sərhədlərin dəyişməzliyi prinsipi qorunmalıdır”.

Gerçəkdən də xüsusən son illər erməni təbliğat maşınının tənhiyəçi əməlləri hesabına bəzi qüvvələr Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin guya postsovet məkanındakı digər analoji münaqişələrdən fərqləndiyi rəyini yaratmağa, bununla da işğala haqq qazandırmamağa cəhdlər edir. Bununla hətta hansısa sənədlərin mətninə salmaqla Azərbaycanı fakt qarşısında qoymağa çalışırlar.

Məsələdə təhlükəli məqam həm də odur ki, bununla, faktiki, Azərbaycanın öz ərazilərini silah gücü ilə azad etməyə kimi beynəlxalq hüquqdan doğan müstəsna haqqını şübhə altına qoymaq, onun əl-qolunu bağlamaq istəyirlər. Çünki bir var, işğal faktı, separatçılıq, bir də var “öz müqəddəratı təyinetmə” hərəkatı.

Erməni tərəfi son vaxtlar olduqca ciddi-cəhdlə məhz buna çalışır: hər yerdə “3 prinsip”dən biri kimi Dağlıq Qarabağ erməniləri üçün müqəddəratı təyinetmə hüququnu sənədlərə daxil etməyə səy göstərir. Odur ki, ayıq olmalı, bu təxribatların qarşısını vaxtında almalyıq. Çünki söhbət bizim savaşa haqqımızın saxlanmasından gedir. Bu mənada həmsədr dövlətlərin son bəyanatı da Azərbaycan üçün məcburi sayılmasa da, “sənəd qüvvəsində olmasa da, özündə gec partlayan mina” effekti də daşıyır.

Əlavə edək ki, Azərbaycan öz müharibə haqqından könüllü imtina etməmə (“3 prinsip”in qəbulu məhz bu demək olacaq, çünki onların arasında üstəlik, güc tətbiqi ilə hədləməmək öhdəliyi də var), heç kim bu haqqı bizdən ala bilməz.

Bugünkü ticarət sessiyasında dünyanın ən populyar kriptovalyutası olan bitkoinin dəyəri 18 min dollar həddini aşdı. Beləliklə, ticarət sessiyasında 18,3 min dollar həddinə çatan bitkoin növbəti rekordu müəyyənləşdirib. "Outrageous Predictions" şirkətinin proqnozunda bildirilir ki, 2018-ci ildə Bitkoinin dəyəri 60 min dollara qədər yüksələcək. Xarici medianın yazdığına görə, bitkoinə sərmayə yatırımı 1 trilyon dolları öteyəcək. Qeyd olunur ki, bundan sonra kriptovalyutanın qiymətində kəskin enmə tendensiyası başlayacaq. Hətta 2019-cu ildə onun qiymətinin 1000 dollara qədər düşəcəyi gözlənilir. Bu rəqəmlər isə "Saxo Bank" onlayn bankının proqnozlarında da əksini tapıb.

Göründüyü kimi, bitkoin ilk baxışdan yatırım üçün nə qədər sərfəli görünərsə də, etibarlılığı şübhə doğurur. Sürətlə dəyəri yüksələn kriptovalyutanın bir gün eyni sürətlə aşağı enəcəyi ehtimalı da istisna deyil.

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri də "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bitkoinin bu qədər sürətlə dəyər qazanması normal hal deyil: "Mən ilk günlərdən bitkoinlərə bir qədər şübhəli yanaşmışam. Çünki iqtisadi qanunlara görə hər bir mal və ya xidmətin maya dəyəri və bazar dəyərinin formalaşması qayda-

ları olmalıdır. Bu ilin əvvəlində dəyəri cəmi 500-600 dollar olan bitkoinin qiymətinin qısa zamanda 30 dəfə qalması anormal bir haldır. Bu normal yanaşma deyil. Qiymətin formalaşmasının da iqtisadi qanunları var. Tələb və təklif qaydalarına uyğun olaraq qiymət formalaşır. Bitkoinin bugünkü qiymətləri isə spekulativ qiymətlərdir. Xarici fondan, xəbərlər axınından, hər hansı bəyanatlardan ciddi asılı vəziyyətdədir. Bitkoin iqtisadi proseslərə görə yox, mediada gedən hər hansı məlumatlara görə dəyər qazanır və ya dəyər itirir.

Bitkoin rekord həddə bahalasa

Sürətlə şişirdilən bu şar partlaya bilərmi?

Mən kriptovalyutaya skeptik yanaşırım. Bitkoinin bir şar olduğunu və bir gün partlayacağını gözləyirəm. O zaman qiymətlər kəskin enə bilər".

N.Cəfəri onu da bildirdi ki, bitkoinə qeyri-qanun qaydada bir neçə dəfə bununla bağlı ciddi müzakirələr açılıb ki, bitkoinə qeyri-qanun pul dövriyyəsində, çirkli pulların yuyulmasında, terrorizmin maliyyələşməsində, narkotrafikdə artıq geniş istifadə olunur. Əgər bu öz təsdiqini taparsa, ciddi faktlar ortaya çıxsın, bir neçə böyük dövlət, ABŞ, Britaniya, Avropa Birliyi bununla bağlı kəskin qərar qəbul etsə, bu siyasi bəyanatların fonunda kəskin qiymət enişi baş verə bilər. Necə ki, belə bir qərarı Çin hökuməti verdi, öz ərazisində bu kriptovalyuta ilə alış-veriş qadağan elədi. Bitkoinin çatdığı

indiki dəyər səviyyəsi normal iqtisadi qanunlarla izah oluna bilər və bir gün partlayacağını gözləyirəm. O zaman qiymətlər kəskin enə bilər".

İqtisadçının fikrincə, bitkoini bu qədər cəlbədicə edən informasiya fonudur: "Dünyanın istənilən yerində yaşayan və bank kartı olan bir şəxs anonim şəkildə kriptovalyutayı elektron qaydada əldə edə bilər. Adına kriptovalyuta deyilsə də, bu cəmi 32 rəqəmdən ibarət bir koddur ki, onu əldə edərsən, sən elektron cüzdanında yerləşir. İstənilən vaxt onu sata və ya dəyişdirə bilərsən. Bitkoinin dəyəri sürətlə artdığı üçün həmişə ucuz qazanc dalınca qaçan insanlar üçün bu çox cəlbədicidir. Ona görə də, əlində sərbəst vəsait olan insan düşünür ki, bitkoinin dəyəri ilin əvvəlindən bu yana 30 dəfə artıbsa, yenə də arta bilər. Bu baxımdan onu qısa

müddətli dövr üçün alır və müəyyən qədər qazanmaq istəyir. Bu gün dünyada heç bir yatırımçı düşünmür ki, bitkoinə uzunmüddətli yatırım etsin və gələcək nəsillərə saxlasın. Belə bir yanaşma yoxdur. Hamının əsas məqsədi indi ucuz aldığı bitkoini gələcəkdə baha satmaqdır. Yəni bu baxımdan bitkoinin qiymətinin şişməsinin əsas səbəbi dünyadakı informasiya axınıdır".

Natiq Cəfəri sonda onu da qeyd etdi ki, gələcəkdə bitkoinin dəyəri böyük dövlətlərin və iri yatırım şirkətlərinin ona münasibətindən asılı olaraq dəyişəcək: "Bitkoinlə bağlı pozitiv proqnozlar çoxdur, bunun hətta 300 min dollara qədər qalacağını yazanlar da var. Amma mənim əsas nəzər yetirdiyim bir neçə böyük yatırım şirkətləri var ki, onlar daha ehtiyatlı yanaşırlar. Əgər dünyada yaxın zamanlarda böyük yatırım şirkətləri və ya iri döv-

lülər bitkoinə maraq göstərəcəklərsə, yığım vasitəsi kimi istifadə edəcəklərini açıqlayarlarsa, bu onun dəyərinin daha da artmasına gətirib çıxara bilər. Ancaq bunun hamısı xəbər axını üzərindədir. Bir məhsulun qiyməti onun maya dəyəri ilə ölçülməlidir. Bir bitkoinin əldə edilməsi üçün maksimum bir neçə dollar xərclənir. Deməli maya dəyəri çox aşağıdır. Maya dəyəri çox aşağı olan məhsulun birdən birə minlərlə dollara satılması şübhələr yaradır. Düşünürəm ki, bir gün bu xəbər axınına uyğun olaraq, bu şar partlaya bilər, bitkoinin qiyməti ciddi şəkildə düşə bilər".

Qeyd edək ki, birjələrdə bitkoinin kursu sabit qalmır. Məsələn, dünən səhər 1 bitkoin 18 min dollar idisə, axşam artıq bu məbləğ 16 min 150 dollara enmişdi.

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

Rusiya ordusu Suriyadan çıxacaq, Əsədin taleyi sual altında

Rəsmilər "tezliklə" deyir, ancaq bu, böyük siyasi anlaşmadan sonra mümkündür

Rusiya prezidenti Vladimir Putin Suriyadan qoşunların əsas hissəsinin tezliklə çıxarılmasını tapşırıb. Virtualaz.org xəbər verir ki, bu haqda İtaliyanın "La Stampa" qəzeti diplomatik qaynaqlara istinadən yazır. Rusiya prezidentinin tapşırığına əsasən qoşunlar Suriyadan mart ayında keçiriləcək prezident seçkilərinə qədər çıxarılmalıdır.

Putin xarici işlər naziri Sergey Lavrova bu məqsədə nail olmağa imkan verən həll yolları tapmağı tapşırıb. Yazıda o da qeyd olunur ki, Rusiya üçün Suriyanın gələcək liderinin Bəşər Əsəd və ya bir başqası olması əsas deyil. Bu səbəbdən siyasi nizamlamaya nail olmaq üçün Moskva Bəşər Əsədin müəyyən mərhələdən sonra hakimiyyətdən əl çəkməsi ssenarisinə razılıq verə bilər. İran isə əksinə, Bəşər Əsədi nəyin bahasına olursa olsun, hakimiyyətdə qalmasını istəyir.

Məsələ ondadır ki, Rusiya 30 sentyabr 2015-ci ildən Suriyada aktiv hərbi əməliyyatlara başlayıb və demək olar ki, o zamandan bu günə qədər hər 6 aydan bir rusların Suriyadakı qüvvələrini çıxaracağı barədə xəbərlər yayılır. Bu xəbərlər qismən təsdiqlənir, yeni Rusiya hərbiçiləri yenilənir. Ancaq ötən dövrdə Rusiya qüvvələri Suriyada nəinki çıxarılmayıb, əksinə daha da artıb. Bu da aktiv əməliyyatların davam etmə-

si ilə bağlıdır. Rusiya terror məsələsini Suriyada həll etmək istəyir.

Ancaq aydın məsələdir ki, Suriyada artıq İŞİD demək olar ki, sıradan çıxarılıb. Bütün böyük şəhərlərdə İŞİD qalmayıb. Ümumilikdə isə İraq və Suriyada səhrada 5 minə yaxın İŞİD silahsızlandırılıb güman edilir. Putin 3 gün əvvəl bəyan etdi ki, Suriya ərazilərinin demək olar ki, əksər hissəsi azad edilib. Artıq təmir-bərpa işlərinə

başlamağın zamanı gəlib. Bu səbəbdən də Rusiya silahlı qüvvələrinin Suriyadan çıxarılması mövzusu necə dəyərlər, yenidən gündəmə gəlib.

Yeri gəlmişkən, "İnterfaks" Rusiya Milli Təhlükəsizlik Şurasının Suriyadakı hərbi qüvvələri şərtlə olaraq geri çəkməyə hazır olduğu haqda xəbər yayıb. Hətta xəbərdə artıq Suriyadakı qüvvələrin çıxarılması ilə bağlı hazırlıqlara başlandıqı qeyd olunurdu. Rusiya Milli Təhlükəsizlik Şurasının baş katibi Nikolay Patruşev bildirdi ki, Suriyadakı qüvvələrin azaldılması istiqamətində hazırlıqlar başlayıb. Ancaq Patruşev təqvim qeyd etməyib. Sadəcə, bildirdi ki, hazırlıqlar başa çatdıqdan sonra mərhələli çəkilmə başlayacaq.

Rusiya Müdafiə Nazirliyi bundan əvvəl də artıq Suriyada hava əməliyyatlarına ehtiyac qalmadığını və bu səbəbdən də hərbi hava qüvvələrinin bir hissəsinin Suriyadan çıxarılacağına elan edib.

Son bir neçə ayda müşahidələr də göstərir ki, Suriyada rusların İŞİD-ə qarşı hava zərbələri əsasən Rusiya ərazisindən qalxan uzaq məsafəli TU-22M strateji bombardmançıları tərəfindən həyata keçirilir. Bu təyyarələrə sadəcə Suriyadakı rus qırıcıları hava mühafizəsi təşkil edir.

Məsələ ondadır ki, hazırda Suriya ərazisinin 60 faizə qədər Dəməşqin, ya da başqa adla Əsəd-Rusiya-İran koalisiyasının nəzarətindədir. İŞİD isə demək olar ki, bütün iri yaşayış məntəqələri üzərində nəzarəti itirib. Muxaliflər qarşıq şəkildə şimalda İdlib vilayətində, cənubda Dəra və İsrail sərhədi boyunca və İordaniya sərhədində, eləcə də ölkənin içəri-çarilərində kiçik "anklavlar" şəklində qalıb. Hazırda Dəməşqin nəzarətində olmayan ən böyük ərazi vahidi kürdlərin nəzarətindəki şimal kantonlarıdır. Həlbuki 2 il əvvəl ruslar geniş miqyaslı əməliyyatlara başlayanda Suriyada Əsədin vəziyyəti daha pis idi - təxminən 30 faizə qədər əraziyə nəzarət edə bilirdi.

Ancaq indi Suriyada vəziyyət Əsədin xeyrinə dəyişib. Artıq Rusiyanın Suriyadakı ağır texnikanı çıxarması üçün əsas var. Qeyd edək ki, Suriyada Rusiya (SSRİ) hərbi qüvvələri 1971-ci ildə yerləşdirilib. Suri-

ya və SSRİ arasında anlaşma əsasında Suriyanın Tartus liman şəhərində SSRİ hərbi-dəniz bazası qurulub. Hazırda bu baza Rusiyanın Aralıq dənizində və ümumiyyətlə, postsovet məkanından kənarda yeganə hərbi bazası hesab olunur.

Rusiya 2012-ci ildən etibarən Suriyada Bəşər Əsədə dəstək məqsədilə Suriyaya hərbi qüvvə göndərib. 2015-ci ilin 30 sentyabrından isə Moskva Suriyada aktiv hərbi əməliyyatlar başladı. Müxtəlif vaxtlarda Suriyada hətta 20 min rus hərbiçisinin olduğu bildirilsə də, bu məlumatlar təklif olunur. Rəsmi kanallarda 2-5 min arasında rus hərbiçisinin davamlı olaraq Suriyada xidmət etdiyini qeyd edir. Bunların içərisində hərbi-dəniz, aviasiya, raket qüvvələri və son bir ildə hərbi polis qüvvələri də olub. Bundan başqa, rusiyalı mina-axtaranlar da Suriyada xidmət etməyə başlayıb. Ehtimal ki, ruslar nisbətən ağır texnikanı, o cümlədən hərbi hava qüvvələrinin böyük hissəsini çıxaracaq. Suriyada əsasən sapyor xidməti, o cümlədən hərbi polis (müvəqqəti olaraq) və Hava Hücümündən Müdafiə - S-400 batareyaları qalacaq.

Ancaq hələlik əməliyyat tam başa çatmadığı üçün rusların nəzərəcarpacaq sayda qüvvəni Suriyadan çıxaracağı inandırıcı deyil. Bunun üçün ilk növbədə Suriyada böyük sülh anlaşması imzalanmalıdır. Ehtimal ki, Patruşev də "hazırlıqların tamamlanması" dedikdə bunu nəzərdə tutub.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**
□ **"Yeni Müsavat"**

Amerikanın İrana qarşı yönəlmiş embarqo yasağını pozduğu iddiası ilə Nyu-Yorkda ittiham olunan, daha sonra isə etirafçı statusunda ifadə verən iranlı iş adamı Rza Zərrabın türmədə kamera yoldaşına təcavüz etdiyi iddiası ortaya çıxıb. Musavat.com Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, Zərrab təcavüzdə suçlayan şəxs isə narkotik qaçaqçılığında ittiham olunan FouziJaber adlı məhkum olub.

ması və deportasiya edilməsi tələbinə əsasən 2014-cü ilin aprel ayında Çexiyada yaxalanıb. 25 iyul 2017-ci ildə isə ABŞ-in bir terror təşkilatı olaraq tanıdığı FARC'a yardım etmə ittihamını Nyu-Yorkdakı bir məhkəmədə qəbul edib.

Liviya mətbuatında isə Jaberin keçmişdə bir adam qaçırma hadisəsinə dair xəbərlər mövcuddur. Jaberin və digər iş birlikçi dostları Çe-

"müqavimət göstərə bilməyi".

Şikayətçi F.Jaber eyni zamanda deyib ki, həmin ərəfədə çox qorxurmuş və utandığım üçün şikayətçi olmayıb. Vəkili AlekseyŞaxt isə deyib ki, türmə rəhbərliyi bununla bağlı araşdırma aparsa da, heç bir dəlil tapmayıb.

Şaxt müvəkkilinin dediklərinin doğru olduğunu vurğulayıb: "Həbsxanada olmaq

xiyadakı həbsxanada qaldığı müddət ərzində Liviya 5 Çexiya vətəndaşı qaçırılıb. Mediada isə həbsdəki liviyalılar və Çexiya vətəndaşları ilə bağlı "məhkum mübadiləsi" təcrübəsinin həyata keçiriləcəyi yazılırdı.

İddianamədə qeyd olunub ki, dövlətin təmin etdiyi bir vəkil tərəfindən müdafiə olunan F.Jaber adlı məhkum üçün R.Zərrab özəl vəkil tut-

Oğuzda mənşəyi məlum olmayan at eti aşkarlandı

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətinin Şəki Regional Qrupundan Musavat.com-a verilən məlumata görə, Oğuz rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, insan sağlamlığına ciddi zərər vuran, istifadəyə yararsız yeyinti məhsullarının satışının qarşısının alınması istiqamətində əməliyyat tədbiri keçirib.

RPŞ-yə İsmayilli rayon sakini Vüqar Ziliyevin qanunsuz at eti kəsimi ilə məşğul olması barədə məlumat daxil olub. Polis əməkdaşları tərəfindən məlumatın yoxlanılması ilə əlaqədar keçirilən tədbirlər zamanı V.Ziliyevin sərnişin qismində getdiyi avtomobilin yük yerinə baxış keçirilib. Orada qeyri-qanuni, antisanitar şəraitdə, mənşəyinə və sağlamlığına dair heç bir sənədi olmayan, təxmini çəkisi 150 kq-a yaxın at eti aşkarlanaraq götürüldü.

Aşkarlanan ətdən baytarlıq qanunvericiliyinə müvafiq nümunələr götürülərək müayinə üçün Baytarlıq Laboratoriyasına göndərilib.

Laborator müayinələrinin nəticəsindən asılı olaraq qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada tədbirlər görülməkdir.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

ğulayıb: "Həbsxanada olmaq ən çox ağılda qalan ifadəsi onsuz da pis bir təcrübədir. Bu hadisə isə onun təcrübəsinə daha qorxunc bir hala gətirib".

Zərrabın vəkillərindən olan Robert J. Anello isə iddiaların etibarsız bir qaynaq tərəfindən irəli sürüldüyünü, bu səbəbdən də yalan olduğunu vurğulayıb.

"Yeni Müsavat" Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, Zərrab məhkəmədə ilk gündən etibarən bir-birindən fərqli açıqlamalar verib. O, ilk prosesdə keçmiş iqtisadiyyat naziri Zəfər Çağlayana ən azı 45-50 milyon avro rüşvət verdiyini açıqlayıb. İkinci prosesdə isə Zərrab bildirdi ki, İrana yönəlmiş ABŞ investisiyalarının delindiyi bankçılıqprosedurları üçün nazirlərdən razılıq və təlimat alması lazım idi. Zərrab keçmiş Xalq Bankın rəhbəri Süleyman Aslana da milyonlarla dollar rüşvət verdiyini (hətta bir dəfə 3 milyon dollar)bildirdi. Prosesin yeganə təqsirləndiriləni sayılan Atillalehinə olan ifadələrə diqqət çəkən Zərrab Atillanın ondan nə rüşvət istədiyini, nə də rüşvət aldığı deyib.

Zərrabın üçüncü gündən

ən çox ağılda qalan ifadəsi isə keçmiş "Xalqbank" müdiri Süleyman Aslan haqqında "Nə zaman salam versəm, borclu çıxırdım" deməsi idi. Zərrab ilk iki günün əksinə olaraq Atilla üçün də ittihamedici ifadələrdən istifadə edərək, "Qanunlarda bir boşluq tapdı, beləcə qızıl işini də davam etdirə bildik. Bu üsulu Aslan və Atillaya finalizasiya etdik" deyib.

Zərrab Amerikada həbsdə iken "türk qadın vəkili" vasitəsilə gözetçilərdən birinə 45 min dollar verdiyini, spirtli içki içdiyini, qızı ilə görüntülü danışdığını dedi. Türkiyədə heç kimə qarşı qəzəbli və incik olmadığını deyən Zərrab siyasi əlaqələri mövzusunda isə hər hansı məlumat verməyib.

Vəkili Atillanı təmizə çıxarmağa çalışarkən Zərrab da Atillanın "Xalqbank"dakı otağının neçənci mərtəbədə olduğunu belə bilmədiyini, ondan daha yüksək instansiyadakı insanlarla ünsiyyətdə olduğunu, həbs olunanda isə şok keçirdiyini deyib. Zərrabın məhkəmənin 6-cı günündən ən çox ağılda qalan cümləsi isə "Rüşvət almağa təşnə hər kəsin bir qiyməti var" olub.

□ Sevinc TELMANQIZI

Rza Zərraba qarşı yeni şok ittihamlar

İran əsilli iş adamını yaşlı kamera yoldaşına təcavüzdə suçladılar; milyonçu məhkəmədə verdiyi rüşvətlərdən danışır: "Rüşvətə təşnə hər kəsin bir qiyməti var"

"New-YorkTimes" (NYT) qəzetinin məhkəmə ilə bağlı yenilikləri izləyən müxbiri BenjaminVeiserin xəbərinə görə, Manhettendəki həbsxanada eyni kamerada qalan bir məhkum Zərrab tərəfindən cinsi istismar və təcavüzə uğradığını iddia edərək, şikayətçi olub.

İki gün öncə, axşam saatlarında açılan cinayət işində qeyd olunub ki, sözügedən təcavüz faktları 2016-cı ilin noyabr-2017-ci ilin mart aylarında baş verib. İddiaya görə, şikayətçi olan məhbus FouziJaber 62 yaşında və Kold'İvuar vətəndaşıdır. Keçən il Çexiyada yaxalanaraq ABŞ-a deportasiya edilib. Bir terror qrupuna dəstək verməkdə ittiham olunur və cinayətini etiraf edib, haqqında veriləcək qərarı gözləyir. Amerika mətbuatına görə, əslən Liviya olan bu şəxs Kolumbiya Silahlı İnqilabçı Güclərinə silah və narkotik maddə təmin etmə ittihamları ilə yaxalanmışdı.

Jaberin sözügedən təşkilatın üzvü qiyafəsinə girən Amerikan Federal Narkotik Dairəsi (DEA) işçiləri ilə bir neçə dəfə görüşdüüyü və bu səbəblə yaxalandığı qeyd olunur. İddiyaya görə, Jaber həmin dönmədə 'Əlahəzrət' kod adından istifadə edirdi. Belə ki, həmin ərəfədə Jaber, bu şəxsləri narkotik və silah qaçaqçıları ilə tanış edib. Təmsil etdiyi təşkilatın silah almasına, Afrikada narkotik qaçaqçılığı etməsinə və pul yumasına yardım sözü verib.

Jaber, ABŞ-in yaxalan-

xiyadakı həbsxanada qaldığı müddət ərzində Liviya 5 Çexiya vətəndaşı qaçırılıb. Mediada isə həbsdəki liviyalılar və Çexiya vətəndaşları ilə bağlı "məhkum mübadiləsi" təcrübəsinin həyata keçiriləcəyi yazılırdı.

İddianamədə qeyd olunub ki, dövlətin təmin etdiyi bir vəkil tərəfindən müdafiə olunan F.Jaber adlı məhkum üçün R.Zərrab özəl vəkil tutmaq və Afrikada yaşayan ailəsinə pul göndərmək təklifi edib. İddia ərizəsində qeyd olunub ki, məhkum 8 martda (beynəlxalq qadınlar günündə) növbəti dəfə R.Zərrab tərəfindən təcavüzə məruz qalıb. Bu zaman qışqırmağa başlayan məhkumla yanaşı digər məhkumlar da türmə rəhbərliyinə şikayət ediblər. İstintaq materialında qeyd olunub ki, məhkum "daha gənc və daha güclü adam qarşısında" çaresiz qalıb və

onsuz da pis bir təcrübədir. Bu hadisə isə onun təcrübəsinə daha qorxunc bir hala gətirib".

Zərrabın vəkillərindən olan Robert J. Anello isə iddiaların etibarsız bir qaynaq tərəfindən irəli sürüldüyünü, bu səbəbdən də yalan olduğunu vurğulayıb.

Amma sonda yetərli sübut tapılmadığı üçün bu iddia da qüvvədən düşüb.

Jaber ABŞ-in yaxalanması və deportasiya edilməsi tələbinə əsasən 2014-cü ilin aprel ayında Çexiyada yaxalanıb. 25 iyul 2017-ci ildə isə ABŞ-in bir terror təşkilatı olaraq tanıdığı FARC'a yardım etmə ittihamını Nyu-Yorkdakı bir məhkəmədə qəbul edib.

Liviya mətbuatında isə Jaberin keçmişdə bir adam qaçırma hadisəsinə dair xəbərlər mövcuddur. Jaberin və digər iş birlikçi dostları Çe-

maq və Afrikada yaşayan ailəsinə pul göndərmək təklifi edib. İddia ərizəsində qeyd olunub ki, məhkum 8 martda (beynəlxalq qadınlar günündə) növbəti dəfə R.Zərrab tərəfindən təcavüzə məruz qalıb. Bu zaman qışqırmağa başlayan məhkumla yanaşı digər məhkumlar da türmə rəhbərliyinə şikayət ediblər. İstintaq materialında qeyd olunub ki, məhkum "daha gənc və daha güclü adam qarşısında" çaresiz qalıb və "müqavimət göstərə bilməyib".

Şikayətçi F.Jaber eyni zamanda deyib ki, həmin ərəfədə çox qorxurmuş və utandığım üçün şikayətçi olmayıb. Vəkili AlekseyŞaxt isə deyib ki, türmə rəhbərliyi bununla bağlı araşdırma aparsa da, heç bir dəlil tapmayıb.

Şaxt müvəkkilinin dediklərinin doğru olduğunu vur-

MUSAVAT

Son səhifə

N 258 (6872) 9 dekabr 2017

Britaniyalının evi torpağın altında qaldı, üstəlik cərimə ödədi

Britaniyanın Lankəşir qraflığı rəhbərliyi Rotenstol şəhəri sakininə cərimə yazıb. Buna səbəb həmin şəxsin evinin torpaq altına sürüşməsi olub. Ötən ilin aprelinde Ponke Mia adlı şəxs evinin döşəməsində böyük bir dəlik görüb. Bu dəlik isə evin sürüşməsinə səbəb olub. O, bu barədə yerli hakimiyyət nümayəndələrinə xəbər verir. Ponke Mia əmin olub ki, evindəki bu problemin qismən də olsa yoluna qoyulmasında yerli hakimiyyət nümayəndələri yardım etməlidilər. Amma qraflığın məmurları iddia ediblər ki, bu halın yaranmasında ev sahibi birbaşa günahkardır. Kişiyə 55 min funt sterlinq məbləğində cərimə yazıblar. Həmin məbləği ödəməsə, onun evi tamam söküləcək.

Bununla belə, şəhər administrasiyası iddia edir ki, evin hissə-hissə təmirindən sonra qonşu evlərə də ziyan dəymə təhlükəsi var. Onların fikrincə, evə görə kompensasiya o halda mümkündür ki, britaniyalının evi köçürülsün.

Anakonda alimi yeməkdən imtina etdi

"DiscoveryChannel"-in efirində nümayiş etdirilən eksperiment zamanı ilginç hadisə baş verib. Belə ki, anakonda eksperimenti həyata keçirən alimi "yeməkdən" imtina edib. İri bir ilan tərəfindən yeyilmənin necə bir hiss olduğunu araşdırmaq istəyən alimin adı isə PolRozoli olub. Geyindiği xüsusi kostyum onun sağ və zərərsiz qalmasına yardım edəcəkdi. Amma anakonda araşdırma qrupu aldana bilməyib. Belə ki, ilan onu yeməkdən imtina edib, sadəcə qolunu və çiyini möhkəm sarıb. "Sarılmalar" möhkəmləndə isə alim özünü ilandan azad edib və eksperimenti dayandırıb. Ötən ilin dekabrında alim təcrübə zamanı bir saat ilanın içində olmağı bacarıb. Bu

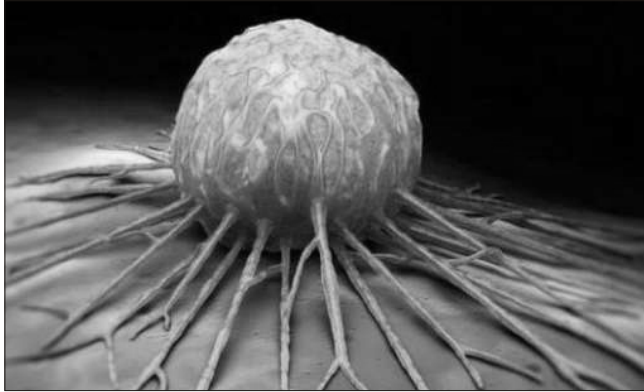

təcrübə ilə bağlı o, təəssüratlarını belə ifadə edib: "Axırncı xatırladığım şey ilanın mənim üzümün qabağında geniş açılan ağız idi. Ondan sonra hər şey qaraldı".

Alim bildirib ki, onun bu eksperimentdə əsas məqsədi Amazonda tropik meşələrin itməsi olub. O, ilanın içindən necə xilas olması barədə heç nə deməyib.

Bir dəfə qusdu, xərcəng xəstəsi olduğu məlum oldu

12 yaşlı Tia Leveyn 4 həftə öncə məktəbdə qusmağa başlayanda müəllimləri onun mədəsini soyuğa verdiyi təxmin edərək evə buraxıblar. "DailyMail"-in xəbərinə görə, Tia səhəri gün yaxşılaşmadığı üçün xəstəxanaya aparılıb. Qan testləri balaca qızda müalicə oluna biləcək növdən xərcəng xəstəliyini olduğunu üzə çıxardı. Ancaq 3 gün sonra məlum oldu ki, bu, xərcəngin ağır növlərindən biridir. Şiş uşağın böyrəklərinə və boynuna qədər yayılıb. Tianın Amerikada, amma öncə sümük müalicəsi alması lazım idi. Bu müalicə zamanı balaca qız daxili qanaxma keçirincə böyrəkləri iflas etdi. Dializə ehtiyacı olan Tiaya həkimlər kömək etməyə çalışdı, amma qan problemi özünü qabarıq göstərdiyi üçün reanimasiyaya aparıldı. Həkimlər Tianın həyatda qalmasına 5 faiz ehtimal verdi, indi onu sevnələr böyük ümidlə oyanmasını gözləyirlər.

Ofis işçilərinin yorğunluq səbəbi üzə çıxdı

Ofis işçilərinin davamlı olaraq özlərini yorğun hiss etmələrinin səbəbi yuxusuzluq və ya ağır nahar deyil. Bu amillərin müəyyən təsiri olsa da, əsl səbəb oksigen azlığıdır. ABS-in elm adamları ofis və idarələrdə karbon miqdarının yüksək olması səbəbindən işçilərin özlərini yorğun hiss etdiyini bildirirlər.

Ofisdəki karbondioksidin miqdarı açıq havada olduğundan daha çoxdur. Ventilasiya sisteminin düzgün qurulmadığı ofislərdə çalışanların tənəffüsü ilə əlaqədar bu nisbət zərərli həddə çıxır.

Araşdırma zamanı müəssisələr ofis, sinif, iclas otaqlarında və açıq havadakı karbondioksidin miqdarını ölçüblər. Güman edildiyi kimi ən sıx karbondioksid iclas otağında qeyd alınıb.

Yeri gəlmişkən qeyd etmək lazımdır ki, insan sağlamlığını təhdid etməsə də, yüksək həddə olan karbondioksid insanın beyindəki qərarvermə mexanizmlərinə mənfi təsir edir və yorğunluq yaradır.

QOÇ - Ətrafınızda olan insanlarla mehriban ünsiyyət yaradın ki, çətinə-dara düşəndə dəstək almağa yeriniz olsun. İşlə bağlı atacağınız addımları dəfələrlə götür-qoy edin. Daha səmimi olun.

BUĞA - Əgər işləyirsinizsə, müəyyən mübahisələrlə rastlaşma ehtimalınız var. Bunu nəzərə alıb rəhbərliklə, eləcə də həmkarlarınızla mübahisələrdən yayının. Sərt mövqe nümayiş etdirməkdənsə, təmkinli olun.

ƏKİZLƏR - Göy qübbəsi bu təqvim bütünlüklə sevgiyə həsr etməyinizi məsləhət görür. Yersiz qısqanclığa yol verməyin. Səmimi olun ki, rəğbət qazanasınız. Nahar ərəfəsində sürprizlər mümkündür.

XƏRÇƏNG - Dekabrın ən uğurlu günlərindən birini yaşayacaqsınız. İstər şəxsi büdcəyinizdə, istərsə də fəaliyyət zəminində uğurlarınız artacaq. Təşəbbüskarlığı mümkün qədər əldə saxlayın.

ŞİR - Kənar məsləhətlərdən nə qədər uzaq olsanız, bir o qədər rahatlıq tapacaqsınız. Yaxşı olar ki, ciddi qərarları yalnız ürəyinizin səsinə uyğun verəsiniz. Ümitsizlikdən uzaq olun.

QIZ - Sevgi münasibətlərini tənzimləmək üçün aktivliyinizi artırın. Daxili narahatçılığınızı aradan qaldırmaq istəyirsinizsə, qarşı tərəfə güzəştə gedin. Uzaq yola çıxmağa dəyər.

TƏRƏZİ - Yaxşı olar ki, bu gün fəaliyyətə bir qədər ara verəsiniz. Vaxtınızı daha çox əyləncə və səyahətlərə sərf edin. Axşama yaxın səhhətinizin qayğısına qalın. Ailə üzvlərinizlə mehriban davranın.

ƏQRƏB - Perspektivli görüşlərdə iştirak etmək üçün ulduzlar sizə yardımçı olacaqlar. Aldığınız təkliflər gələcək həyatınızda təkən rolunu oynayacaq. Odur ki, aktivliyinizi artırmalısınız.

OXATAN - Təzə xəbərlər yolunuzu gözləyir. Bu, daha çox yeni iş təklifləri və ya fəaliyyətdə sıçrayışlarla bağlı gözləntilərdir. Günün ikinci yarısında ürəyinizcə olan hadisələrlə rastlaşacaqsınız.

OĞLAQ - Əsəblərinizi gərginləşdirə bilən olaylara həvəs göstərməyin. Bütün umu-küsiləri bir tərəfə atıb realığa uyğun hərəkət edin. Əsasən də ailə-sevgi münasibətlərinə diqqət ayırın.

SUTÖKƏN - Daxili sıxıntılarınızın artdığı bir ərəfədə mübahisəli situasiyalara meyl etməyin. Ümumiyyətlə, bu gün vaxtınızın çox hissəsini mənzil şəraitində keçirməyiniz məsləhətdir.

BALIQLAR - Ulduzların düzümü bu tarixdə xeyli işləyəcəyinizdən xəbər verir. Lakin buna görə usanmağınız əbəsdir. Çünki əziyyətinizin bəhrəsini mütləq görəcəksiniz. Həvəsiniz olsa, axşam qonaq gedin.

Qoroskop (9 dekabr) **Səbuhi Rəhimli**

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Kişi dovşanını xilas etmək üçün özünü yanğına atdı

Amerikalı Kaliforniyadakı meşə yanğınlarında öz dovşanını xilas edərək, qəhrəman elan edilib. O, bu hərəkəti ilə sosial şəbəkələrdə qəhrəman adını qazandı. "The Sacramento" nəşrinin yazdığına görə, kişi maşından çıxıb və dovşanı xilas etməyə cəhd göstərib. Qaçan dovşanı dərhal yaxalamaq mümkün olmayıb. Bununla belə, o, dovşanı tutaraq özünə tərəf sıxıb. Heyvan xilaskarı onu çəkən jurnalistə müsahibə verməkdən imtina edib. Kişinin öz dovşanını xilas etdiyi "Tomas" yanğını Kaliforniyadakı meşə yanğınlarından ən güclüsü hesab olunur. İnternet istifadəçiləri onu ilin ən qorxunc yanğını adlandırdılar.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"-in kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.